

AAP-31(A)

SŁOWNIK TERMINÓW I DEFINICJI DOTYCZĄCY SYSTEMÓW ŁACZNOŚCI I INFORMATYKI NATO

NATO GLOSSARY OF COMMUNICATION AND INFORMATION SYSTEMS TERMS AND DEFINITIONS

**NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION
ORGANIZACJA TRAKTATU PÓŁNOCNOATLANTYCKIEGO**

NATO STANDARDIZATION AGENCY (NSA)

AGENCJA STANDARYZACYJNA NATO

NATO LETTER OF PROMULGATION

OGŁOSZENIE NATO O PUBLIKACJI

November 2001

Listopad 2001

1. AAP-31(A) - NATO GLOSSARY OF COMMUNICATION AND INFORMATION SYSTEMS TERMS AND DEFINITIONS, is a NATO UNCLASSIFIED publication. The agreement of nations to use this publication is covered in STANAG 5064
2. AAP-31(A) is effective upon receipt and replaces the 1994 edition AAP-31.
3. It is permissible to copy or make abstracts from this publication within the limitations:
 - a. Terms and definitions in this glossary where no reference source is given underneath the definition may be extracted freely and used in other documents provided AAP-31 is quoted as the reference source.
 - b. Where a source (e.g. ISO, ADatP-2/ISO, IEC, AComP-1/IEC, etc.) is given underneath the definition in this glossary and the intention is to extract the term and its definition for use in a document other than an official NATO document, the original publication where the term first appeared must be consulted since some of these publications might be covered by copyright restrictions.

1. AAP-31(A) - SŁOWNIK TERMINÓW I DEFINICJI DOTYCZĄCY SYSTEMÓW ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI jest publikacją JAWNĄ NATO. Porozumienie państw NATO o stosowaniu AAP-31(A) jest zawarte w STANAG 5064
2. AAP-31(A) obowiązuje po otrzymaniu i zastępuje edycję AAP-31 z roku 1994
3. Zezwala się na kopiowanie oraz wykonywanie wyciągów z niniejszego wydawnictwa z zastrzeżeniami:
 - a. Terminy i definicje zawarte w tym słowniku przy których nie wskazano dokumentu źródłowego mogą być używane w innych dokumentach bez ograniczeń a słownik AAP-31 może być wskazany jako dokument źródłowy.
 - b. W przypadku kiedy podano dokument źródłowy (np. ISO, ADatP-2/ISO, IEC, AComP-1/IEC, itd.) użycie tych terminów w dokumentach innych niż oficjalne dokumenty NATO musi być poprzedzone, porównaniem z dokumentem w którym dany termin pojawił się po raz pierwszy i zachowaniem przepisów dotyczących praw autorskich.

J.H. ERIKSEN
Rear Admiral, NONA
Director/Dyrektor

PREFACE

1. This Glossary is the result of a decision by the former NATO Communication and Information Systems Committee (NACISC), now the NATO Consultation, Command and Control Board (NC3B) to satisfy the need for standardization of the NATO CIS and NATO Consultation, Command and Control (C3) terminology in general use in NATO documents, thereby promoting accuracy and mutual understanding. The definitions contained herein do not modify or establish NATO policy and doctrines but help to express these more clearly.

2. This Glossary is one of a series under the purview of the NC3B:

- AAP-31 for general CIS vocabulary
- ADatP-2 for information technology
- AComP-1 for communications
- AAP-28 for identification

The purpose of these Glossaries is to enable more effective cooperation between NATO nations, commands, agencies and staffs in the field of NATO CIS and NATO C3 through the use of a common terminology.

3. The Glossary is published in the two official languages of NATO. Terms and definitions contained herein have been approved within the C3B community by all NATO nations.
4. Proposals for new terms and definitions, modifications or deletions should be made in accordance with the procedures Part 1, chapter 2.
5. All suggestions and enquiries concerning this Glossary should be addressed to:

Secretary of the Interoperability Sub-Committee,
NHQC3S
NATO Headquarters
B-1110 BRUSSELS (Belgium)
Tel.: +32 2 707 5617
Fax: +32 2 707 5834

PRZEDMOWA

1. Słownik jest efektem decyzji podjętej przez były komitet łączności i systemów informatycznych NATO (NACISC), obecnie Rada ds. Konsultacji, Dowodzenia i Łączności NATO (NC3B). Celem tego wydawnictwa jest standaryzacja terminologii stosowanej w dokumentach NATO a tym samym wspieranie procesu wzajemnego zrozumienia. Definicje w nim zawarte odpowiadają aktualnie używanym w NATO i nie zmieniają ani nie określają polityki i doktryny NATO.

2. Słownik jest jednym z grupy słowników znajdujących się w obszarze zainteresowania NC3B:

- AAP-31- systemy łączności i informatyki
- AdatP-2 - technologie informatyczne
- AComP-1 - łączność
- AAP-28 - identyfikacja

Celem powyższych wydawnictw jest zapewnienie skuteczniejszej współpracy poprzez używanie wspólnej terminologii pomiędzy państwami NATO, dowództwami, agencjami i sztabami w obszarze dowodzenia, łączności i informatyki.

3. Słownik został opublikowany w dwóch oficjalnych językach NATO: angielskim i francuskim. Terminy i definicje w nim zawarte zostały zatwierdzone przez wszystkie państwa członkowskie NATO
4. Propozycje nowych terminów i definicji lub ich zmiany, względnie usunięcia istniejących terminów i definicji należy przedstawiać zgodnie z ustaleniami zawartymi w Części 1, Rozdział 2. wersji oryginalnej słownika.
5. Wszelkie sugestie i zapytania dotyczące niniejszego słownika należy kierować do:

Secretary of the Interoperability Sub-Committee,
NHQC3S
NATO Headquarters
B-1110 BRUSSELS (Belgium)
Tel.: +32 2 707 5617
Fax: +32 2 707 5834

za pośrednictwem:

Wojskowe Centrum Normalizacji, Jakości i
Kodyfikacji
00-909 WARSZAWA
Pl. Piłsudskiego 4
tel. +48 22 6 873 219
fax. +48 22 6 873 473

A

architecture / **architecture**

Preferred terms: system architecture, physical architecture, target architecture, (computer) network architecture. 6/3/92

attribute / **attribut**

A named property of an entity.

Note: Examples of attributes for communication and information systems are: availability, reliability, survivability, flexibility, mobility, security, etc. 3/7/93

automated command and control information system (ACCIS) / **système d'information de commandement, de contrôle automatisé (ACCIS)**

A NATO programme to provide command and control information systems to support NATO military commanders.

Note: Use of this term as a generic term meaning a command and control information system that has been automated is to be avoided. *Related term:* *command and control information system. 24/1/97*

availability / **disponibilité**

The ability of an item to be in a state to perform a required function under given conditions at a given instant of time or over a given time interval, assuming that the required external resources are provided.

Notes:

1. This availability depends on the combined aspects of the reliability performance, the maintainability performance and the maintenance support performance.
2. Required external resources, other than maintenance resources do not affect the availability performance of the item.
3. In French the term 'disponibilité' is also used in the sense of 'instantaneous availability'.
4. Availability is usually expressed in probability terms as instantaneous availability.

See Figure 4. 24/1/96

B

basic service / **service de base**

The fundamental type of service, or the most commonly provided service in a telecommunications network. It forms the basis upon which supplementary services may be added. 18/10/96

bearer service / **service support**

A type of telecommunication service that provides the capability for the transmission of signals between user-network interfaces. 11/8/95

architektura

Terminy zalecane: system architecture, physical architecture, target architecture, (computer) network architecture. 17/12/01

atrybut

Nazwana właściwość jednostki.

Uwaga: przykładami atrybutów w kontekście systemów łączności i informatycznych są dostępność, niezawodność, zdolność przetrwania, elastyczność, mobilność, bezpieczeństwo itp. 5/6/03

zautomatyzowany system dowodzenia i kierowania

Program NATO zapewniający wsparcie dowódców NATO przez informatyczne systemy dowodzenia i kierowania.

Uwaga: Nie należy stosować tego terminu jako terminu ogólnego oznaczającego system informatyczny dowodzenia i kierowania, który został zautomatyzowany. *Termin związany: command and control information system. 8/5/03*

dostępność, możliwość użycia

Stan jednostki funkcjonalnej umożliwiający realizowanie wymaganej funkcji w danych warunkach, w określonym momencie lub w danym przedziale czasu przy założeniu, że zapewnione są wymagane zasoby zewnętrzne.

Uwagi:

1. Dostępność zależy od kombinacji niezawodności, zdolności obsługowej i zabezpieczenia technicznego.
2. Wymagane zasoby zewnętrzne, inne niż obsługa techniczna nie mają wpływu na dostępność obiektu.
3. W języku francuskim termin 'disponibilité' jest również stosowany w znaczeniu 'natychmiastowa możliwość użycia'.
4. Dostępność jest zazwyczaj wyrażana w kategoriach prawdopodobieństwa możliwości natychmiastowego użycia. *Patrz Rysunek 4. 6/3/03*

usługa podstawowa

Zasadniczy rodzaj usługi świadczonej powszechnie w sieci telekomunikacyjnej. Stanowi podstawę, która może być rozszerzana o usługi dodatkowe. 3/4/03

usługa przenoszenia

Usługa telekomunikacyjna umożliwiająca transmisję sygnałów pomiędzy interfejsami użytkownik-sieć. 3/4/03

C

C2 system / système C2

Preferred term: command and control system. 6/3/98

system C2

Termin zalecany: command and control system.

C3 systems / systèmes C3

Preferred terms: consultation, command and control systems. 6/3/98

systemy C3

Termin zalecany: consultation command and control systems.

capability / capacité d'une entité

The ability of an item to meet a service demand of given quantitative characteristics under given internal conditions.

Notes:

1. Internal conditions refer for example to any combination of faulty or not-faulty sub-items.
2. For telecommunication services this is called 'traffic ability performance'. See Figure 4. 24/6/94

wydajność, możliwości, potencjał

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej spełnienie oczekiwanych wymagań użytkowych przy określonych warunkach wewnętrznych.

Uwagi:

1. Warunki wewnętrzne oznaczają np. dowolną kombinację wadliwych i niewadliwych części składowych jednostki funkcjonalnej.
2. W odniesieniu do usług telekomunikacyjnych właściwość ta nazywana jest 'przepustowością'. Patrz Rysunek 4. 3/4/03

capability increment / incrément de capacité

In evolutionary acquisition, the enhancement provided by the second or subsequent increments of a system or system element. *Related term: evolutionary acquisition. 5/4/96*

przyrost możliwości

W ewolucyjnym pozyskiwaniu systemu, zwiększenie możliwości zapewniane przez drugie lub kolejne wdrożenie systemu lub jego elementu. *Termin związany: evolutionary acquisition. 8/5/03*

capability package / paquet de capacités

A combination of national and NATO-funded assets and support facilities which, together, will enable a Strategic Command to fulfil a specific military function or requirement. 5/4/96

pakiet inwestycyjny, pakiet potencjału obronnego

Kombinacja zasobów majątkowych i infrastruktury pomocniczej, finansowanych przez NATO i poszczególne państwa, umożliwiających dowództwu strategicznemu realizację określonych funkcji lub wymagań wojskowych. 8/5/03

capacity / capacité

A capability expressed in quantitative terms. *Preferred term: capability. 7/1/94*

pojemność, ładowność, przepustowość, udźwig, obciążenie

Wydajność wyrażona w kategoriach ilościowych. *Termin zalecany: capability. 3/4/03*

CIS contingency assets pool / pool de circonstance de SIC

Preferred term: communication and information systems contingency assets pool.

awaryjny zapas systemów łączności i informatyki

Termin zalecany: communication information systems contingency assets pool.

civil function / fonction civile

The civil activities or operations performed in the execution of a NATO mission.

Notes:

1. A civil function can be employed either in support of, complementary to, or independent of a military function.
2. A civil function can be:
CF01-government preparedness,
CF02-civil preparedness,
CF03-civil military cooperation,
CF04-vital resources,
CF05-transportation,
CF06-humanitarian assistance,
CF07-communications,

funkcja cywilna

Czynności i działania cywilne wykonywane podczas realizacji misji NATO.

Uwagi:

1. Funkcja cywilna może być realizowana jako wsparcie, uzupełnienie lub niezależnie od funkcji wojskowej.
2. Funkcje cywilne to:
CF01-przygotowanie administracji rządowej
CF02-przygotowanie służb cywilnych
CF03-współpraca cywilno-wojskowa
CF04-zasoby niezbędne
CF05-transport
CF06-pomoc humanitarna
CF07-łączność

CF08-medical. 18/10/96

CF08-zabezpieczenie medyczne. 8/5/03

command and control (C2) / commandement et contrôle (C2)

The authority, responsibilities and activities of military commanders in the direction and co-ordination of military forces and in the implementation of orders related to the execution of operations. *Related term: command and control system. See also the term 'command' and the term 'control' in AAP-6. See Figures 1 and 2. 24/1/96*

command and control communication system (C2CS) / système de communication de commandement et de contrôle (C2CS)

A communication system which conveys information between military authorities for command and control purposes.
Note: C2CS is complementary to C2IS and contrasts with C3 system. Related term: consultation, command and control. See Figures 1 i 3. 12/6/92

command and control information system (C2IS, CCIS) / système d'information de commandement et de contrôle (C2IS, CCIS)

An information system which provides military authorities with support for command and control purposes.

Notes:

1. Command and control information system is complementary to command and control communication system.
2. The term "command, control and information system (CCIS)" is recognized in certain older NATO documents to mean "an integrated system comprised of doctrine, procedures, organizational structure, personnel, equipment, facilities and communications which provide authorities at all levels with timely and adequate data to plan, direct and control their activities." Use of this term is to be avoided as well as the use of the abbreviation CCIS in that sense. *Related terms: consultation, command and control, management information system. See Figures 1 and 3. 24/1/96*

command and control protection (C2-P) / protection du commandement et du contrôle (C2-P)

The measures taken to maintain friendly command and control capabilities by negating or exploiting the adversary's actions aimed at denying the effective use of these capabilities as well as influencing, degrading or destroying them. *See Figure 2. 18/10/96*

command and control system (C2S) / système de commandement et de contrôle (C2S)

An assembly of equipment, methods and procedures and, if necessary, personnel, that enables commanders and their staff to conduct command and control.

Note: Command and control systems encompass

dowodzenie (C2)

Uprawnienia, odpowiedzialność i działalność dowódców wojskowych w zakresie stawiania zadań i koordynowania działań wojsk oraz wdrażania rozkazów związanych z realizacją tych działań. *Termin związany: command and control system. Patrz terminy: 'command' / 'control' w AAP-6. Patrz rysunki 1 i 2. 9/10/03*

system łączności dowodzenia i kierowania

System zapewniający przekazywanie informacji pomiędzy organami wojskowymi w celu dowodzenia i kierowania.

Uwaga: C2CS stanowi uzupełnienie C2IS i nie jest systemem C3. Terminy związane: consultation, command and control. Patrz Rysunki 1 i 3. 9/10/03

system informatyczny dowodzenia i kierowania (C2IS)

System informatyczny wspomagający organy wojskowe w zakresie dowodzenia i kierowania.

Uwagi:

1. System informatyczny dowodzenia i kierowania stanowi uzupełnienie systemu łączności dowodzenia i kierowania.
2. Termin „system informatyczny, dowodzenia i kierowania (CCIS)” stosowany jest w starszych dokumentach NATO w znaczeniu „zintegrowany system - obejmujący doktrynę, procedury, strukturę organizacyjną, personel, sprzęt, obiekty i środki łączności, zapewniające organom wszystkich szczebli aktualne i wystarczające dane do planowania, kierowania i kontrolowania swoich działań”. Nie zaleca się używania tego terminu oraz skrótu CCIS. *Terminy związane: consultation, command and control, management information system. Patrz Rysunki 1 i 3. 9/10/03*

ochrona w obszarze dowodzenia

Aspekt obrony walki w obszarze dowodzenia, mający na celu uniemożliwienie przeciwnikowi osłabiania, niszczenia lub wpływania w inny sposób na własny potencjał w zakresie dowodzenia. *Patrz Rysunek 2. 12/2/03*

system dowodzenia i kierowania

Zestaw urządzeń, metod i procedur oraz stan osobowy, umożliwiający dowódcom i sztabom realizowanie dowodzenia i kierowania.

Uwaga: Systemy dowodzenia i kierowania obejmują systemy łączności dowodzenia i kierowania, systemy informatyczne dowodzenia i kierowania, systemy

command and control communication systems, command and control information systems, sensor systems and command facilities. *See Figures 1 and 3.* 4/4/96

detekcji i obiekty dowodzenia. *Patrz Rysunki 1 i 3.* 5/6/03

commercial off-the-shelf (COTS) / commercial sur étagère (COTS)

Pertaining to a commercially marketed product which is available for quick procurement normally without modification.

Notes:

1. A COTS product is often provided in large quantities and at relatively low cost to meet the demands of a wide range of user needs.
2. Normally, for COTS software, source code is not provided and maintenance is provided by the manufacturer under license. *Related term: government off-the-shelf and NATO off-the-shelf.* 6/3/98

ogólnodostępny

Dotyczy wyrobów powszechnie dostępnych w sprzedaży i zazwyczaj nabywanych bez modyfikacji.

Uwagi:

1. Wyroby COTS są często oferowane w dużych ilościach i po relatywnie niskich kosztach w celu zaspokajania powszechnych potrzeb użytkowników.
2. W przypadku oprogramowania COTS, kod źródłowy nie jest dostarczany, a obsługiwane techniczne jest zapewniane przez licencjonowanego sprzedawcę. *Termin związany: government off-the-shelf NATO off-the-shelf.* 9/10/03

common user service / service (utilisateur) commun

A set of general purpose functions offered to a large community of users by an organization. *Related term: service.* 11/8/95

usługa powszechna

Zestaw funkcji ogólnego przeznaczenia oferowanych przez organizację wielu użytkownikom. *Termin związany: service.* 3/4/03

communication / communication

An information transfer according to agreed conventions. *Related term: communications.* 6/3/92

telekomunikacja

Przekaz informacji zgodnie z ustalonymi konwencjami. *Termin związany: communications.* 17/12/01

communication and information systems (CIS) / systèmes d'information et de communication (SIC)

A collective term for communication systems and information systems. *See Figures 1 i 3.* 6/3/92

systemy łączności i informatyczne

Zbiorowe określenie systemów łączności i systemów informatycznych. *Patrz Rysunki 1 i 3.* 12/2/03

communication and information systems contingency assets pool / pool de circonstance de systèmes d'information et de communication

A pre-identified and centrally controlled supply of communication and information systems equipment available for deployment at short notice.

Notes:

1. Such equipment may be provided by rapid acquisition of equipment, by redeployment of earmarked operational equipment or by deployment of stored equipment.
2. There are two pools, the ACE CIS contingency assets pool (ACCAP) controlled by SHAPE, and the maritime CIS contingency assets pool (MCCAP) controlled by ACLANT. *Synonym: CIS contingency assets pool.* 1/10/99

awaryjny zapas systemów łączności i informatycznych

Zawczasu ustalony i centralnie kontrolowany zapas wyposażenia systemów łączności i informatycznych dostępny w krótkim czasie.

Uwagi:

1. Wyposażenie takie może być udostępnione poprzez szybką procedurę zakupu, przemieszczenie wcześniej wyznaczonego eksploatowanego sprzętu lub zastosowanie dotychczas zmagazynowanego.
2. Istnieją dwa takie zapasy, awaryjny zapas ACE CIS (ACCAP) kontrolowany przez SHAPE oraz morski zapas awaryjny systemów łączności i informatycznych (MCCAP) kontrolowany przez ACLANT. *Synonym: CIS contingency assets pool.* 8/5/03

communication system / système de communication

An assembly of equipment, methods and procedures and, if necessary, personnel, organized to accomplish information transfer functions.

Notes:

1. A communication system provides communication between its users and may embrace transmission systems, switching systems and user systems.
2. A communication system may also include storage

system łączności, system telekomunikacyjny

Sprzęt, metody, procedury oraz personel, zorganizowane w celu wypełnienia funkcji przekazu informacji.

Uwagi:

1. System łączności zapewnia komunikację pomiędzy jego użytkownikami i może obejmować systemy teletransmisyjne, systemy komutacyjne i systemy użytkowników.

or processing functions in support of information transfer. *Related term: information system. See Figure 3. 24/6/96*

2. System łączności może także obejmować funkcje magazynowania i przetwarzania w celu wsparcia przekazu informacji. *Termin związany: information system. Patrz Rysunek 3. 8/5/03*

communications / communications

The science and practice of the conveyance of information of any kind from one person or place to another except by direct unassisted conversation or correspondence. *Related term: communication. 6/3/92*

communications security (COMSEC) / sécurité des communications (COMSEC)

The application of security measures to telecommunications in order to deny unauthorized persons information of value which might be derived from the possession and study of such telecommunications or to ensure the authenticity of such telecommunications.

Note: Such measures include crypto, transmission and emission security, and also include procedural, physical, personnel, document and computer security. 20/7/93

computer network / réseau d'ordinateurs

A network of data processing nodes that are interconnected for the purpose of data communication. *See Figure 3. 11/9/92*

computer science / informatique

The branch of science and technology that is concerned with information processing by means of computers. 24/1/97

computer security (COMPUSEC) / sécurité d'ordinateur (COMPUSEC)

The application of hardware, firmware and software security features to a computer system in order to protect against, or prevent, the unauthorized disclosure, manipulation, modification or deletion of information or denial of service. 20/7/93

configuration management / gestion de la configuration

A discipline applying technical and administrative direction and surveillance to the following activities: configuration identification and documentation, configuration control, configuration status accounting and configuration audit. 15/9/00

connectivity / connectivité

The ability of an entity to establish connections to other specified entities. 20/7/93

consultation / consultation

The responsibilities and activities of the political, military and civil authorities in political consultation, including crisis management and nuclear consultation,

łączność

Teoria i praktyka dotycząca przesyłania dowolnego rodzaju informacji od danej osoby do innej lub z danego miejsca do innego, oprócz bezpośredniej rozmowy lub korespondencji nie wspomaganą środkami technicznymi. *Termin związany: communication. 8/5/03*

bezpieczeństwo łączności

Przedsięwzięcia w zakresie bezpieczeństwa urządzeń telekomunikacyjnych uniemożliwiające osobom nieupoważnionym dostęp do istotnych informacji, które można z nich pozyskać lub zapewniające wiarygodność tych urządzeń.

Uwaga: Obejmują one bezpieczeństwo kryptograficzne, transmisji i emisji oraz bezpieczeństwo proceduralne, fizyczne, osobowe, dokumentów i systemu informatycznego. 3/4/03

sieć komputerowa

Sieć utworzona z węzłów przetwarzania danych połączonych na potrzeby komunikacji danych. *Patrz rysunek 3. 3/4/03*

informatyka

Dyscyplina naukowo-techniczna zajmująca się przetwarzaniem informacji za pomocą komputerów. 8/5/03

bezpieczeństwo systemu komputerowego

Wykorzystanie urządzeń i oprogramowania do ochrony systemu komputerowego w celu niedopuszczenia do nieuprawnionego ujawnienia, manipulacji, modyfikacji lub usunięcia informacji albo odmowy usługi. 6/11/03

zarządzanie konfiguracją

Dziedzina wykorzystująca kierowanie techniczne i administracyjne oraz nadzór do realizacji następujących przedsięwzięć: identyfikacja i dokumentowanie konfiguracji, sterowanie konfiguracją, charakteryzowanie statusu konfiguracji i audyt konfiguracji. 6/3/03

dołączalność

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej zestawianie połączeń z innymi określonymi jednostkami funkcjonalnymi. 5/6/03

konsultacje

Działania w ramach odpowiedzialności władz politycznych, wojskowych i cywilnych w zakresie konsultacji politycznych, obejmujących zarządzanie w

and civil emergency planning. *Related terms:* *consultation, command and control. See Figures 1 i 2. 6/3/92*

sytuacjach kryzysowych, konsultacje nuklearne i planowanie cywilne w sytuacjach nadzwyczajnych. *Terminy związane: consultation, command and control. Patrz Rysunek 1 i 2. 9/10/03*

**consultation, command and control (C3) /
consultation, commandement et contrôle**

The responsibilities and activities of political, military and civil authorities in political consultation, including crisis management and nuclear consultation, and civil emergency planning, and the authority, responsibilities and activities of military commanders in the direction and coordination of military forces and in the implementation of orders related to the execution of operations.

Notes:

1. The acronym NATO C3 is frequently used to avoid confusion with the popular usage of the acronym C3 in the open defence-literature and elsewhere to mean command, control and communications. In NATO, the term 'command and control (C2)' is generally accepted to include communications as a sub-function of command and control. Consequently the use of the term 'command, control and communications' should be avoided.
2. The acronym C3 is used to mean either 'command, control, communications and intelligence' or 'command, control, communications and information'. Therefore, the use of the acronym C3I should be avoided.
3. The term 'counter C3' is used in the context of electronic warfare and operational functions to refer to the process of denying an enemy effective use of his combat forces by coordinated attack on his command and control facilities and communication systems and associated elements. *Related terms: consultation, command and control systems. 6/3/92*

**consultation, command and control systems /
systèmes de consultation, de commandement et de contrôle**

Collective term for communication and information systems, sensor systems and facilities which enable authorities and their staff to carry out consultation, command and control activities. 6/3/98

core capability / capacité de base

In evolutionary acquisition, the capability provided by the first increment of a system. *Related term: evolutionary acquisition. 11/8/95*

counter command and control (C-C2) / contre-commandement et contrôle (C-C2)

The measures taken to deny an adversary the effective use of his command and control capabilities as well as to influence, degrade or destroy them. See *Figure 2. 18/10/96*

cross border connection / connexion transfrontalière

The physical communication resources which provide

konsultacje, dowodzenie i kierowanie (C3)

Działania w ramach odpowiedzialności władz politycznych, wojskowych i cywilnych w zakresie konsultacji politycznych, obejmujących zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, konsultacje nuklearne i planowanie cywilne w sytuacjach nadzwyczajnych, a także działalność dowódców wojskowych w zakresie stawiania zadań i koordynowania sił wojskowych oraz wdrażania rozkazów związanych z realizacją działań.

Uwagi:

1. Akronim NATO C3 jest często używany w celu uniknięcia pomyłki z powszechnie używanym akronimem C3, który w powszechnej literaturze wojskowej i podobnych źródłach oznacza 'dowodzenie, kierowanie i łączność'. W NATO przyjęło się, że termin 'dowodzenie (C2)' zawiera również łączność jako element dowodzenia. W związku z powyższym należy unikać stosowania terminu 'dowodzenie, kierowanie i łączność'.
2. Akronim C3 stosuje się do oznaczenia albo 'dowodzenia, kierowania, łączności i wywiadu' albo do oznaczenia 'dowodzenia, kierowania, łączności i informatyki'. W związku z tym należy unikać stosowania akronimu C3. 9/10/03
3. Termin 'counter C3' jest używany w kontekście walki radioelektronicznej i działań operacyjnych oznaczających uniemożliwienie przeciwnikowi skutecznego wykorzystania jego potencjału poprzez skoordynowane uderzenie na jego ośrodki dowodzenia i łączności. *Terminy związane: consultation, command and control systems.*

systemy konsultacji, dowodzenia i kierowania

Zbiorowe określenie systemów łączności i informatycznych, systemów i urządzeń detekcji umożliwiających władzom i ich personelowi prowadzenie konsultacji, dowodzenia i kierowania. 9/10/03

możliwości zasadnicze

W ewolucyjnym pozyskiwaniu systemu, możliwości zapewniane przy pierwszym wdrożeniu systemu. *Termin związany: evolutionary acquisition. 8/5/03*

oddziaływanie na system dowodzenia przeciwnika

Aspekt zaczepny walki w obszarze dowodzenia mający na celu uniemożliwienie przeciwnikowi skutecznego wykorzystania jego potencjału w zakresie dowodzenia poprzez jego osłabianie, niszczenie lub wpływanie w inny sposób. *Patrz Rysunek 2. 12/2/03*

połączenie graniczne

Fizyczne zasoby telekomunikacyjne, które zapewniają

interconnection between networks in two countries.
20/7/93

wzajemne połączenie pomiędzy sieciami dwóch sąsiadujących państw. 17/12/01

D

data fusion / fusion de données

The process of evaluating, correlating and combining data from multiple sources to establish the most conclusive data. 24/6/94

uogólnianie danych

Proces szacowania, korelacji i łączenia danych z wielu źródeł w celu osiągnięcia danych końcowych. 9/10/03

data integrity / intégrité des données

The data quality that exists as long as accidental or malicious destruction, alteration, or loss of data does not occur. 7/1/94

integralność danych

Cecha danych, które nie zostały zniszczone, zmienione lub utracone w wyniku działania przypadkowego bądź celowego. 6/6/03

dependability / sûreté de fonctionnement

The collective term used to describe the availability performance and its influencing factors: reliability performance, maintainability performance and maintenance support performance.

Note: Dependability is used only for general descriptions in non-quantitative terms. *See Figure 4.* 24/1/97

pewność dostępności, pewność możliwości użycia

Termin ogólny określający cechę dostępności i czynniki mające na nią wpływ: niezawodność, zdolność obsługową i zabezpieczenie techniczne.

Uwaga: Pewność dostępności stosowana jest wyłącznie w kategoriach ogólnych, nie ilościowych. *Patrz Rysunek 4.* 6/3/03

durability / durabilité

The ability of an item to perform a required function under given conditions of use and maintenance, until a limiting state is reached.

Note: A limiting state of an item may be characterized by the end of the useful life, unsuitability for any economic or technological reasons or other relevant factors. 24/1/97

trwałość

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej realizowanie wymaganej funkcji w określonych warunkach eksploatacyjnych, aż do osiągnięcia stanu granicznego.

Uwaga: Stan graniczny jednostki funkcjonalnej może wynikać z zakończenia trwałości użytkowej, nieprzydatności z powodów ekonomicznych lub technicznych albo innych czynników. 6/3/03

E

effectiveness / efficacité

The ability of an item to meet a service demand of given quantitative characteristics.

Note: This ability depends on the combined aspects of the capability and the availability performance of the item. 24/1/97

skuteczność

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej realizowanie usługi zgodnie z wymaganymi parametrami.

Uwaga: Właściwość ta uzależniona jest od kombinacji możliwości i dostępności jednostki funkcjonalnej. 6/3/03

entity / article, entité

Preferred term: item.

przedmiot

Termin zalecany: element. 5/6/03

evaluation / évaluation

A detailed examination by an appropriate authority of some or all aspects of a system or system element, using pre-defined criteria. *Related term: (security) evaluation.* 5/4/96

ocena

Szczegółowe badanie kilku lub wszystkich cech systemu lub jego elementu przez odpowiedni organ według wcześniej określonych kryteriów. *Termin związany: (security) evaluation.* 8/5/03

evolutionary acquisition / acquisition incrémentale

The procurement of a broadly defined overall system capability in an adaptive and incremental way whereby the system is allowed to evolve during planning, design and implementation within an approved architectural framework towards its target capability.

ewolucyjne pozyskiwanie systemu

Pozyskiwanie systemu o ogólnie określonych możliwościach w sposób adaptacyjny i etapowy, dzięki czemu system może się rozwijać podczas planowania, projektowania i wdrażania w ramach zatwierdzonej architektury aż do osiągnięcia wydajności docelowej.

Note: An underlying factor in evolutionary acquisition is the need to field a well defined core capability quickly in response to a validated requirement, including prototyping as appropriate, while planning through an incremental upgrade programme to eventually enhance the system to provide the targeted overall system capability, including any required replication of system capabilities. 24/1/97

Uwaga: Podstawowym czynnikiem w ewolucyjnym pozyskiwaniu systemu jest jego szybkie wdrożenie z określoną wydajnością podstawową, zaspokajającą przyjęte wymagania, przy jednoczesnym dalszym jego modelowaniu i wzbogacaniu, w celu osiągnięcia zakładanej całkowitej wydajności systemu, w tym niezbędnego zwielokrotnienia jego możliwości. 3/4/03

expansion capability / capacité d'extension

The inherent limit for increasing the capacity of a system beyond its installed capacity. 7/1/94

możliwości rozwoju

Ograniczenie wewnętrzne systemu w zakresie rozwijania jego możliwości poza jego możliwości pierwotne. 5/6/03

F

flexibility / capacité d'adaptation

The ability of an entity to be easily adapted to changing requirements.

Note: Changing requirements may be foreseen or unforeseen and may affect for example the configuration, application, location, usage or environment of the entity. 20/7/93

elastyczność

Właściwość obiektu umożliwiająca jego łatwą adaptację do zmiennych wymagań.

Uwaga: Zmienne wymagania mogą być przewidywane lub nie oraz mogą dotyczyć np. konfiguracji, zastosowania, lokalizacji, sposobu użytkowania albo otoczenia obiektu. 8/5/03

functional area / domaine fonctionnel

The area of responsibility within an organization where specific operational, administrative or technical functions are performed.

Note: Examples of a functional area are personnel, intelligence, operations, plans and training, and logistics. 5/4/96

obszar funkcjonalny

Zakres odpowiedzialności w ramach organizacji, gdzie realizowane są określone funkcje operacyjne, administracyjne lub techniczne.

Uwaga: Przykładami obszaru funkcjonalnego są zasoby osobowe, wywiad, operacje, planowanie i szkolenie oraz logistyka. 8/5/03

G

general purpose segment (GPS) / segment à usage général (GPS)

That part of the network domain, which offers a wide range of services to satisfy common user requirements.

Note: It serves a large community of users through mostly routine commercially available type services. *Related term:* special purpose segment. See Figure 3. 16/4/93

segment ogólnego przeznaczenia

Ta część domeny sieci, która oferuje szeroki zakres usług powszechnego użytku.

Uwaga: Obsługuje dużą grupę użytkowników głównie poprzez udostępnienie rutynowych, powszechnie dostępnych usług. *Termin związany:* special purpose segment. *Patrz Rysunek 3.* 9/10/03

government off-the-shelf (GOTS) / gouvernemental sur étagère (GOTS)

Pertaining to a product developed for a national government and made available for authorized use, normally without modification.

Notes:

1. A GOTS product is provided to meet specific user needs. The government exercises partial or full ownership and maintenance of the product and may make it available on mutually agreed terms.
2. A GOTS application software may be made available with its source code. *Related term:* commercial off-the-shelf and NATO off-the-shelf. 15/9/00

dostępny z zasobów rządowych

Dotyczy wyrobów opracowanych na zamówienia rządowe i przeznaczonych do uprawnionego wykorzystania, zazwyczaj bez modyfikacji.

Uwagi:

1. Wyroby GOTS są oferowane w celu zaspokajania określonych potrzeb użytkowników. Rząd danego państwa posiada częściowe lub pełne prawa własności oraz obsługi technicznej wyrobów, które może udostępniać na uzgodnionych warunkach.
2. Oprogramowanie użytkowe GOTS może być udostępniane z własnym kodem źródłowym. *Termin związany:* commercial off-the-shelf and NATO off-the-shelf. 5/6/03.

information / information

1. The intelligence or knowledge capable of being represented in forms suitable for communication, storage or processing.

Notes:

1. Information may be represented for example by signs, symbols, pictures or sounds.
 2. In the context of the IEC definition "intelligence" should be taken in the broader meaning of the word.
 3. Information may exist in the human mind, in document form and in electronic form.
2. (In information processing). The knowledge concerning objects, such as facts, events, things, processes or ideas including concepts, that within a certain context has a particular meaning. 6/3/92

information management (IM) / gestion de l'information (GI)

The means through which an organization maximizes the efficiency with which it plans, collects, organizes, controls, disseminates, uses and disposes of its information, and through which it ensures that the actual value and the potential value of that information is identified and exploited to the fullest extent. 6/3/98

information security / sécurité des informations

The protection of information against unauthorized disclosure, transfer, modification or destruction, whether accidental or intentional.

Note: Information may exist in the human mind, in document form and in electronic form. Information in the human mind will be protected by the use of appropriate personnel security measures. Information in document form will be protected by the use of appropriate document security measures. Information in electronic form will be protected by the use of appropriate INFOSEC measures. *Related term:* INFOSEC. 24/1/97

information system / système d'information

An assembly of equipment, methods and procedures and if necessary personnel, organized to accomplish information processing functions.

Notes:

1. Examples of information system are: command and control information system, management information system, including office automation.
2. An information system may also transfer information in support of the processing function, for example, over a local area network interconnecting a number of computers, which are part of the information system. *Related term:* communication system. See Figure 3. 27/1/98

informacja

1. Wiadomość lub element wiedzy, które mogą być przedstawione w postaci nadającej się do przekazania, przechowywania lub przetwarzania.

Uwagi:

1. Informacje mogą być przedstawiane w postaci np.: znaków, symboli, obrazów lub dźwięków.
 2. W kontekście definicji IEC wiadomość powinna być rozważana w szerszym znaczeniu tego słowa.
 3. Informacja może istnieć w postaci wiedzy, dokumentu lub elektronicznej.
2. (W przetwarzaniu informacji). Wiedza dotycząca faktów, zdarzeń, przedmiotów, procesów, idei oraz koncepcji, która w określonym kontekście ma konkretne znaczenie. 8/5/03

zarządzanie informacją

Środki, za pomocą których organizacja maksymalizuje sprawność planowania, gromadzenia, organizowania, kontrolowania, rozpowszechniania, wykorzystywania i likwidowania jej zasobów informacyjnych, oraz za pomocą których zapewnia pełną identyfikację i wykorzystanie rzeczywistej i potencjalnej wartości jej zasobów informacyjnych. 6/3/03

bezpieczeństwo informacji

Ochrona informacji przed nieupoważnionym rozpowszechnianiem, przekazywaniem, wprowadzaniem zmian lub zniszczeniem zarówno przypadkowym, jak i zamierzonym.

Uwaga: Informacja może istnieć w postaci wiedzy, dokumentu lub elektronicznej. Wiedza posiadana przez daną osobę chroniona jest poprzez zastosowanie odpowiednich środków ochrony osobistej. Informacja w postaci dokumentu jest chroniona poprzez zastosowanie odpowiednich środków ochrony dokumentów. Informacja w postaci elektronicznej jest chroniona poprzez zastosowanie odpowiednich przedsięwzięć INFOSEC. *Termin związany:* INFOSEC. 3/4/03

system informatyczny

Zestaw sprzętu, metod i procedur oraz personelu, zorganizowanych w celu realizacji funkcji przetwarzania informacji.

Uwagi:

1. Przykładami systemu informatycznego są: system informatyczny dowodzenia i kierowania, system informatyczny zarządzania wraz z automatyzacją prac biurowych.
2. System informatyczny może również przekazywać informacje w celu wsparcia funkcji przetwarzania, np. w sieci lokalnej łączącej komputery wchodzące w skład systemu informatycznego. *Termin związany:* communication system. Patrz Rysunek 3. 8/5/03

information technology / technologies de l'information

Art and applied sciences that deal with operations on data and information.

Note: Fields of expertise include information theory, arithmetic and logic operations, data organization, representation, transfer, interchange and processing, operating techniques, equipment technology, system development and maintainability, security and interoperability, open systems interconnection, office automation, artificial intelligence, multimedia and hypermedia. 15/9/00

INFOSEC (electronic information security) / INFOSEC (sécurité des informations électroniques)

The application of security measures to protect information processed, stored or transmitted in communication, information and other electronic systems against loss of confidentiality, integrity or availability, whether accidental or intentional, and to prevent loss of integrity or availability of the systems themselves.

Notes:

1. INFOSEC measures include those of computer, transmission, emission and cryptographic security.
2. Such measures also include detection, documentation and countering of threats to information and to the systems. 15/9/00

integrated services digital network (ISDN) / réseau numérique avec intégration des services (RNIS)

An integrated digital network in which the same digital switches and digital paths are used to establish connections for different services (for example telephony, data). 20/7/93

integrity / intégrité

Preferred terms: data integrity, service integrity and system integrity.

item / article, entité

Any part, component, device, sub-system, functional unit, equipment or system that can be individually considered.

Notes:

1. An item may consist of hardware, software or both, and may also in particular cases, include people.
2. A number of items, e.g. a population of items or a sample, may itself be considered as an item.
Synonym: entity. 15/9/00

technologia informacyjna

Nauki stosowane i techniki użytkowe zajmujące się działaniami w odniesieniu do danych i informacji.

Uwaga: Zakres stosowania obejmuje teorię informacji, działania arytmetyczne i logiczne, organizację, reprezentację, przekazywanie, wymianę i przetwarzanie danych, techniki operacyjne, technologię sprzętową, rozwój i utrzymanie systemów, bezpieczeństwo i możliwość współdziałania, sprzężenie systemów otwartych, automatyzację prac biurowych, sztuczną inteligencję, multimedia i hipermedia. 3/4/03

INFOSEC (bezpieczeństwo informacji elektronicznej)

Przedsięwzięcia stosowane w celu ochrony informacji przetwarzanej, przechowywanej lub przesyłanej w systemach łączności, informatycznych i innych, aby przeciwdziałać przypadkowej lub celowej utracie poufności, wiarygodności lub dostępności informacji oraz utracie integralności lub dostępności systemów.

Uwagi:

1. Przedsięwzięcia INFOSEC obejmują bezpieczeństwo komputerowe, transmisji, emisji i kryptograficzne.
2. Obejmują one także wykrywanie, dokumentowanie i przeciwdziałanie zagrożeniom dla informacji i systemów. 3/4/03

sieć cyfrowa z integracją usług, sieć ISDN

Zintegrowana sieć cyfrowa, w której te same łącznice cyfrowe i łącza cyfrowe używane są do zestawiania połączeń w celu realizacji różnych usług, np. telefonii, transmisji danych. 3/4/03

integralność

Terminy zalecane: data integrity, service integrity system integrity

element

Dowolna część, komponent, urządzenie, podsystem, jednostka funkcjonalna, przyrząd lub system, który może stanowić oddzielną całość.

Uwagi:

1. Elementem może być urządzenie i/lub oprogramowanie oraz, w szczególnych przypadkach, człowiek.
2. Określona liczba elementów, np. populacja elementów lub próba może być traktowana jako jeden element. *Synonym: entity.* 3/4/03

L

life cycle / cycle de vie

The period of time that starts with the assessment of the requirement for a system, facility or product and ends with its final disposal.

cykl życia

Okres liczony od momentu określenia wymagań dotyczących systemu, urządzenia lub wyrobu, aż do likwidacji.

Note: The life cycle may comprise a number of sequential phases, including requirement assessment, planning, feasibility studies, definition, design and development, production, installation and testing, operation and maintenance, and final disposal. 15/9/00

Uwaga: Okres użytkowania może obejmować kilka następujących po sobie faz, takich jak określenie wymagań, planowanie, analizę wykonalności, zdefiniowanie, zaprojektowanie i wykonanie prototypu, produkcję, instalację i badanie, eksploatację i utrzymanie oraz likwidację. 9/10/03

life cycle cost / coût global de possession

The total of costs which are incurred for a system, facility or product during its life cycle. 6/3/92

koszt użytkowania

Suma kosztów poniesionych na system, urządzenie lub wyrób podczas całego okresu użytkowania. 5/6/03

life cycle method / méthode du cycle de vie

The procedure for the orderly execution and effective management of activities during the life cycle of a system, facility, or product in order to optimize life-cycle performance and cost.

zarządzanie cyklem życia

Optymalizacja działania i kosztów użytkowania systemu, urządzenia lub wyrobu poprzez uporządkowane i efektywne zarządzanie ich funkcjonowaniem podczas cyklu życia.

Notes:

1. The effective management of the activities of each life-cycle phase requires an ordered collection of methods, procedures, practices, activities, techniques, tools and models related to the organisational environment.
2. Methodology is often used synonymously with method. 12/6/92

Uwagi:

1. Efektywne zarządzanie funkcjonowaniem podczas każdej fazy użytkowania wymaga uporządkowanego zbioru metod, procedur, praktyk, działań, technik, narzędzi i modeli związanych z ich środowiskiem funkcjonowania.
2. Nie ma odniesienia do języka polskiego. 6/11/03

M

maintainability / maintenabilité

The ability of an item under given conditions of use, to be retained in, or restored to, a state in which it can perform a required function, when maintenance is performed under given conditions and using stated procedures and resources.

podatność obsługowa

Właściwość jednostki funkcjonalnej, znajdującej się w określonych warunkach eksploatacji, umożliwiająca utrzymanie lub przywrócenie jej do stanu, w którym może ona wykonywać swoje funkcje, gdy obsługa techniczna jest przeprowadzana w określonych warunkach, według przyjętych procedur z wykorzystaniem przewidzianych zasobów.

Notes:

1. The term "maintainability" is also used as a measure of maintainability performance.
2. Maintainability is usually expressed in terms of probability as $M(t_1, t_2)$. See also AAP-6. See Figure 4. 24/1/97

Uwagi:

1. Termin „podatność obsługowa” stosowany jest także jako miara parametru o tej samej nazwie.
2. Podatność obsługowa jest zazwyczaj wyrażana prawdopodobieństwem $M(t_1, t_2)$. Zobacz też w AAP-6. Patrz Rysunek 4. 5/6/03

management information system (MIS) / système d'information de gestion (MIS)

An information processing system that supports decision-making by the management of an organization.

informatyczny system zarządzania

System przetwarzania informacji, wspomagający podejmowanie decyzji przez kierownictwo dowolnej organizacji.

Notes:

1. In NATO, a management information system is understood to support functions such as resources management (e.g. defence planning, force planning and costing), administration and office automation, crisis management, risk assessment and analysis of related aspects.
2. A command and control information system may be interconnected with a management information system in order to exchange the information required by either system. *Related term: command and control information system. See Figures 1 I 3. 6/3/92*

Uwagi:

1. W NATO system informatyczny zarządzania (MIS) jest rozumiany jako wspomaganie takich funkcji jak: zarządzanie zasobami (np. planowanie obronne, planowanie sił zbrojnych i kalkulacje kosztów), administracja i automatyzacja prac biurowych, zarządzanie w sytuacji kryzysowej, ocena ryzyka oraz analiza czynników związanych z tymi funkcjami.
2. Informatyczny system dowodzenia i kierowania może być połączony z informatycznym systemem zarządzania w celu wymiany informacji wymaganych przez każdy z tych systemów. *Termin związany: command and control*

information system. Patrz Rysunki 1 I 3. 5/6/03

military function / fonction militaire

The military activities or operations performed in the execution of the mission of armed forces.

Notes:

1. A military function provides a more detailed operational breakdown of the activities or actions than principal military requirements, allowing comprehensive analysis which leads to easily identifiable required capabilities and shortfalls.
2. A military function can be:
MF-01-command and control,
MF-02-reconnaissance, surveillance and target assessment,
MF-03-intelligence support,
MF-04-education, training and exercises,
MF-05-NBC defence,
MF-06-special operations,
MF-07-electronic warfare,
MF-08-interdiction,
MF-09-logistics,
MF-10-power projection,
MF-11-combined joint operations,
MF-12-land operations,
MF-13-air operations,
MF-14-maritime operations. 12/1/99

mobility / mobilité

The ability of an entity to be moved by its associated means while retaining its availability during the move.

Related term: transportability and availability. 11/8/95

multi-media service / service multimédia

A service in which the interchanged information consists of more than one type, such as text, graphics, sound, image and video. 5/4/96

N

NATO C3 / C3 OTAN

Preferred terms: consultation, command and control.

NATO command, control and information system / système OTAN d'information, de commandement et de contrôle

A term defined and used in older NATO documents in the sense of NATO funded information systems for command and control. *Related term: command and control information system. 12/6/92*

NATO integrated communication system (NICS) / système de télécommunications intégré de l'OTAN (NICS)

A NATO common-user network that comprises existing NATO-owned transmission systems, switching systems and user systems, services and facilities to become available through acquisition, lease from PTT

funkcja wojskowa

Czynności i działania wojskowe wykonywane podczas realizacji misji sił zbrojnych.

Uwagi:

1. Funkcja wojskowa umożliwia bardziej szczegółowe określenie czynności lub działań operacyjnych niż podstawowe wymagania wojskowe, zapewniając pełną analizę w celu wskazania wymaganych zdolności i istniejących deficytów.
2. Funkcje wojskowe to:
MF-01-dowodzenie i kierowanie,
MF-02-rozpoznanie, obserwacja i ocena celów,
MF-03-wsparcie wywiadowcze,
MF-04-edukacja, szkolenie i ćwiczenia,
MF-05-OPBMR,
MF-06-operacje specjalne,
MF-07-walka elektroniczna,
MF-08-izolacja pola walki,
MF-09-logistyka,
MF-10-rozwinięcie sił,
MF-11-wielonarodowe operacje połączone,
MF-12-operacje lądowe,
MF-13-operacje powietrzne,
MF-14-operacje morskie. 5/6/03

mobilność

Właściwość obiektu umożliwiająca jego przemieszczanie przy pomocy autonomicznych środków transportowych z zachowaniem możliwości użycia obiektu podczas przemieszczania. *Termin związany: transportability availability. 6/3/03*

usługa multimedialna

Usługa zapewniająca wymianę informacji zawierających więcej niż jeden rodzaj danych, takich jak tekst, grafika, dźwięk, obraz i zapis wideo. 3/4/03

C3 NATO

Terminy zalecane: consultation, command and control.

informatyczny system dowodzenia i kierowania NATO

Termin zdefiniowany i używany w starszych dokumentach NATO do określania utworzonego przez NATO systemu informatycznego na potrzeby dowodzenia i kierowania. *Termin związany: command and control information system. 9/10/03*

zintegrowany system łączności NATO (NICS)

Sieć łączności NATO powszechnego użytku, obejmująca istniejące, posiadane przez NATO systemy transmisyjne, systemy komutacyjne, systemy użytkowników oraz usługi i środki udostępniane w wyniku zakupu, dzierżawienia od operatorów publicznych lub innych dostępnych źródeł, a także

or other commercial sources, and shared use of NATO and national defence communication capabilities.

Note: Examples of NATO-owned systems are SATCOM, NTTS and CIP-67 for transmission systems, IVSN and TARE for switching systems and narrow band secure voice system (NBSV) and message handling system (MHS) for user systems. 24/1/97

NATO management information system (NATO MIS) / système d'information de gestion de l'OTAN (NATO MIS)

Preferred term: management information system.

NATO off-the-shelf (NOTS) / OTAN sur étagère (NOTS)

Pertaining to a product developed for a NATO organization and made available for authorized use, normally without modification.

Notes:

1. A NOTS product is provided by a NATO organization to meet specific user needs. NATO exercises partial or full ownership and maintenance of the product and may make it available to other NATO bodies as required.
2. A NOTS application software may be made available with its source code. *Related term: commercial off-the-shelf and government off-the-shelf.* 6/3/98

network / réseau

An arrangement of nodes and interconnecting branches.

Note: The terms in this sub-clause describe conceptual configurations of networks. Terms such as 'bus network' and 'star/ring network', found in other parts and sub-clauses of ISO 2382, describe more than the topological aspects of these networks.

Related term: telecommunication network and computer network. 11/9/92

network control / contrôle de réseau

A function of network management for monitoring the status of the network and directing corrective action.

Related term: network management. 16/4/93

network domain / domaine réseau

The communication systems resources which provide services to a number of users and which are under central control.

Notes:

1. It comprises functions such as signalling, switching, transmission and gateway and services such as teleservices, bearer services and network management and control in the network domain.
2. Network domain and user domain are mutually exclusive terms. *Related term: user domain.* See Figure 3. 16/4/93

wspólnie wykorzystywaną wojskową infrastrukturę telekomunikacyjną NATO i krajów członkowskich.

Uwaga: Przykładami systemów posiadanych przez NATO są: SATCOM, NTTS i CIP-67 w zakresie systemów transmisyjnych, IVSN i TARE w zakresie systemów komutacyjnych i wąskopasmowych systemów łączności utajnionej (NBSV) oraz system obsługi wiadomości wojsko (MHS) w zakresie systemów użytkowników. 9/10/03

system informatyczny zarządzania NATO (NATO MIS)

Termin zalecany: management information system.

dostępny z zasobów NATO

Dotyczy wyrobów opracowanych dla NATO i przeznaczonych do uprawnionego wykorzystania, zazwyczaj bez modyfikacji.

Uwagi:

1. Wyroby NOTS są oferowane przez NATO w celu zaspokojenia określonych potrzeb użytkowników. NATO posiada częściowe lub pełne prawa własności oraz obsługi technicznej wyrobów i może je udostępniać innym agendum NATO zgodnie z ich potrzebami.
2. Oprogramowanie użytkowe NOTS może być udostępniane z własnym kodem źródłowym. *Termin związany: commercial off-the-shelf and government off-the-shelf.* 5/6/03

sieć

Układ węzłów i łączących je gałęzi.

Uwaga: Termin oznacza koncepcyjną konfigurację sieci. Terminy takie jak: 'sieć magistralna' i 'sieć gwiazdzysta/pierścieniowa' mają znaczenie szersze niż tylko w aspekcie topologicznym tych sieci. *Termin związany: telecommunication network computer network.* 5/6/03

sterowanie siecią

Funkcja zarządzania siecią w zakresie monitorowania stanu sieci oraz kierowania działaniami korygującymi.

Termin związany: network management. 5/6/03

domena sieci

Zasoby systemów telekomunikacyjnych, które zapewniają usługi wielu użytkownikom i są centralnie sterowane.

Uwagi:

1. Domena sieci obejmuje takie funkcje jak sygnalizacja, komutacja, transmisja i adaptory międzysieciowe oraz usługi takie jak: teleusługi, usługi przenoszenia, zarządzanie siecią i sterowanie w domenie sieci.
2. Domena sieci i domena użytkownika są terminami rozłącznymi. *Termin związany: user domain.* Patrz Rysunek 3. 5/6/03

network management / gestion de réseau

The planning, employment and control of network resources and their utilization to achieve and maintain optimal network operation.

Note: Network management activities are grouped into five functional areas i.e. fault management, (financial) accounting management, configuration management, performance management and security management.

Related term: *system management and network management information.* 16/4/93

network management information / informations de gestion de réseau

The set of information produced in the network management centre describing the network status and performance, the abnormal conditions detected, the problems identity and active network management controls. 16/4/93

network monitoring / surveillance d'un réseau

Observing and recording selected activities within a system for analysis. *Related term:* *system control.* 20/7/93

O

off-the-shelf / sur étagère

Pertaining to a product which normally is used without modification. *Related terms:* *commercial off-the-shelf, government off-the-shelf and NATO off-the-shelf.* 24/6/94

operational environment / environnement opérationnel

The external surroundings and conditions, under which a system is operating.

Note: Elements of the environment are temperature, hygrometry, electromagnetic interference, mobility, and personnel. 28/9/02

P

physical architecture / architecture physique (d'un système)

The identification and arrangement of the physical components of a system architecture into an orderly framework that describes the physical structure, the technical functions, design features and technical attributes that can be achieved by each component and by the system within specified constraints.

Related term: *system architecture.* 6/3/93

prototype / prototype

A model or preliminary implementation suitable for evaluation of system design, performance and production potential, or for better understanding or determination of the requirements.

Note: A prototype is normally not fielded as an

zarządzanie siecią

Planowanie, wykorzystanie i sterowanie zasobami sieci w celu osiągnięcia i utrzymania optymalnego działania sieci.

Uwaga: Czynności zarządzania siecią pogrupowane są w pięciu funkcjonalnych obszarach, tj: zarządzanie uszkodzeniami, zarządzanie finansowe, zarządzanie konfiguracją, zarządzanie funkcjonowaniem i zarządzanie bezpieczeństwem. *Termin związany:* *system management i network management information.* 5/6/03

informacje o zarządzanej sieci

Zbiór informacji wytworzony w centrum zarządzania siecią, opisujący stan i działanie sieci, wykryte nieprawidłowe warunki użytkowania, charakterystykę problemów i aktywne sterowanie zarządzaniem sieci. 5/6/03

monitorowanie sieci

Obserwacja i zapisywanie wybranych zdarzeń w obrębie systemu w celu ich analizy. *Termin związany:* *system control.* 5/6/03

gotowy

Dotyczy wyrobów, które zazwyczaj stosowane są bez modyfikacji. *Terminy związane:* *commercial off-the-shelf, government off-the-shelf NATO off-the-shelf.* 5/6/03

środowisko operacyjne

Otoczenie zewnętrzne i warunki w jakich system jest eksploatowany.

Uwaga: Elementy tego środowiska to: temperatura, wilgotność, zakłócenia elektromagnetyczne, zmienność i personel.

architektura fizyczna

Identyfikacja i uporządkowanie fizycznych elementów architektury systemu, które opisują strukturę fizyczną, funkcje techniczne, cechy projektowe i atrybuty techniczne, możliwe do osiągnięcia przez każdy składnik oraz system w obrębie określonych ograniczeń. *Termin związany:* *system architecture.* 6/11/03

prototyp

Model lub wstępny egzemplarz wdrożeniowy właściwy do oceny projektu systemu, parametrów eksploatacyjnych i możliwości wytwarzania lub do lepszego zrozumienia, bądź określenia wymagań.

Uwaga: Prototypu zazwyczaj nie stosuje się jako

operational capability. *Related term: prototyping.*
11/8/95

egzemplarza eksploatacyjnego. *Termin związany:*
prototyping. 8/5/03

prototyping / prototypage

The process of using prototypes to support the development of a system capability.

Notes:

1. Exploratory prototyping is used to clarify and understand the user requirements and desirable features of the system or system element.
2. Experimental prototyping is used to assess the feasibility and risk of the proposed design and to validate the technical specifications of the system or system element.
3. Evolutionary prototyping is used to refer to the process of evolving a prototype for operational fielding. *Related term: prototype.* 5/4/96

badanie wstępne

Proces wykorzystywania prototypów w celu wsparcia rozwoju możliwości systemu.

Uwagi:

1. Eksploracyjne badanie wstępne stosuje się w celu wyjaśnienia i zrozumienia wymagań użytkownika oraz pożądanych właściwości systemu lub jego elementu.
2. Eksperymentalne badanie wstępne stosuje się w celu oceny wykonalności i ryzyka proponowanego projektu oraz do potwierdzenia specyfikacji technicznych systemu lub jego elementu.
3. Ewolucyjne badanie wstępne stosuje się w celu dostosowania prototypu do eksploatacji użytkowej. *Termin związany: prototype.* 8/5/03

Q

quality of service / qualité de service

The collective effect of service performance which determines the degree of satisfaction of a user of the service.

Notes:

1. The quality of service is characterized by the combined aspects of service support performance, service operability performance, service ability performance, service integrity and other factors specific to each service.
2. ISO defines 'quality' as the ability of a product or service to satisfy user's needs. *See Figure 4.* 24/1/97

jakość usługi

Cecha usługi, określająca stopień zaspokojenia potrzeb użytkownika.

Uwagi:

1. Jakość usługi jest charakteryzowana przez kombinację takich parametrów jak: zapewnienie, funkcjonowanie, dostępność, integralność i innych charakterystycznych dla każdej usługi.
2. ISO definiuje 'jakość' jako zdolność wyrobu lub usługi do zaspokajania potrzeb użytkownika. *Patrz Rysunek 4.* 5/6/03

R

rationalization / rationalisation

The method of satisfying the requirements of more parties by using resources, funded by the parties individually or in group, to constitute coherent, interoperable and cost-effective service capacities which are operated, managed and maintained under mutually agreed arrangements. 16/4/93

racjonalizacja

Metoda zaspokajania wymagań większej liczby podmiotów przy użyciu zasobów, zapewnianych przez te podmioty indywidualnie lub grupowo, w celu stworzenia spójnych, współdziałających i najbardziej opłacalnych możliwości usługowych realizowanych, zarządzanych i utrzymywanych zgodnie z wzajemnie wypracowanymi ustaleniami. 5/6/03

reference system / système de référence

A system against which other systems of the same kind are compared and modified. 5/4/96

system odniesienia

System, z którym porównywane i modyfikowane są inne systemy tego samego rodzaju. 8/5/03

reliability / fiabilité

The ability of an item to perform a required function under given conditions for a given time interval. *Notes:*

1. It is generally assumed that the item is in a state to perform this required function at the beginning of the time interval.
2. The term 'reliability' is also used as a measure of reliability performance.

niezawodność

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej spełnianie wymaganej funkcji w określonym przedziale czasu zgodnie z ustalonymi warunkami.

Uwagi:

1. Przyjmuje się, że jednostka funkcjonalna może spełniać wymaganą funkcję od początku interwału czasowego.

3. Reliability is usually expressed in probability terms as $R(t_1, t_2)$. See *Figure 4*. 24/1/97

2. Termin 'niezawodność' stosowany jest także jako miara parametru o tej samej nazwie.
3. Niezawodność jest zazwyczaj wyrażana jako prawdopodobieństwo $R(t_1, t_2)$. *Patrz Rysunek 4*. 5/6/03

reserve capacity / capacité de réserve

A capacity of a system, which is unused but available when required. *Related term: reserved capacity*. 1/10/99

możliwości rezerwowe

Możliwości systemu, które nie są wykorzystywane, ale dostępne w razie potrzeby. *Termin związany: reserved capacity* 9/10/03

reserved capacity / capacité réservée

A capacity of a system, allocated for specific use and made available when required. *Related term: reserve capacity*. 1/10/99

możliwości zarezerwowane

Możliwości systemu przeznaczone do określonego wykorzystania i udostępniane w razie potrzeby. *Termin związany: reserve capacity*. 5/6/03

responsiveness / réactivité

The ability of an entity to provide a valid response within the required time.

Note: The term 'timeliness' is sometimes used incorrectly to mean 'responsiveness'. 24/6/94

zdolność reakcji

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej poprawną reakcję w wymaganym czasie.

Uwaga: Termin 'terminowość działania' jest niekiedy niepoprawnie stosowany w znaczeniu 'zdolność reakcji'. 5/6/03

S

security / sécurité

1. The condition achieved when designated information, materiel, personnel, activities and installations are protected against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure.
2. The measures necessary to achieve protection against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure.
3. The organizations responsible for protecting against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure. *Related terms: communications security; counter-intelligence; operations security; physical security; port security; protective security; security intelligence; subversion; tactical security*. (AAP-6) 9/5/00

bezpieczeństwo, środki bezpieczeństwa, instytucje bezpieczeństwa

1. Stan osiągany gdy określona informacja, sprzęt, personel, działania i urządzenia są zabezpieczone przed szpiegostwem, sabotażem, dywersją i terroryzmem, jak również przed utratą lub ujawnieniem tajemnicy.
2. Przedsięwzięcia niezbędne do zapewnienia ochrony przed szpiegostwem, sabotażem, dywersją i terroryzmem, jak również przed utratą lub ujawnieniem tajemnicy.
3. Instytucje odpowiedzialne za ochronę przed szpiegostwem, sabotażem, dywersją i terroryzmem, jak również przed utratą lub ujawnieniem tajemnicy. *Terminy związane: communications security; counter-intelligence; operations security; physical security; port security; protective security; security intelligence; subversion; tactical security*. 5/7/01

sensor system / système de détection

An assembly of equipment, methods and procedures and, if necessary, personnel, organized to detect persons, objects, phenomena or activities and record, process, and possibly transfer the information.

Note: A sensor system may use one or more sensors of one or more techniques. See *Figures 1 and 3*. 28/9/02

system wykrywający

Zbiór urządzeń, metod i procedur, jeśli niezbędne również ludzi zorganizowany w celu wykrycia ludzi, przedmiotów, zjawiska lub aktywności posiadający zdolność zapisania, przetwarzania i przesyłania informacji.

Uwaga: System wykrywający może używać jeden lub więcej czujników jednej lub wielu technik. *Patrz Rysunki 1 i 3*.

serveability / servibilité

The ability of a service to be obtained within specified tolerances and other given conditions when requested by the user and continue to be provided for a requested duration.

dostępność usługi

Właściwość usługi umożliwiająca jej uzyskanie w ramach tolerancji i innych zdefiniowanych warunków, w terminie i przez okres wymagany przez użytkownika.

Note: Serviceability performance may be subdivided into the service accessibility performance and the service retainability performance. (IEC 50-191). *Synonym:* *serviceability*. 24/1/97

Uwaga: Na dostępność usługi składają się: łatwość dostępu do usługi i ciągłość jej udostępniania. *Synonym:* *serviceability*. 3/4/03

server / serveurur

A network device which provides service to the network users by managing shared resources.

Notes:

1. The term is often used in the context of a client-server architecture for a local area network (LAN).
2. Examples are a printer server (which provides hard copy printing service so that each terminal on the network need not have its own printer), file server (which provides storage and archival services to relieve storage capacity in terminals on the network), application server (which provides extensive application software services to terminals which use those applications infrequently). 7/1/94

serwer

Urządzenie sieciowe, które udostępnia usługi jej użytkownikom poprzez zarządzanie wspólnymi zasobami.

Uwagi:

1. Termin jest często używany w kontekście architektury klient-serwer w sieci lokalnej (LAN)
2. Przykładami są: serwer drukarki (który zapewnia usługę drukowania kopii, tak aby każdy terminal sieci nie musiał być wyposażony w drukarkę), serwer plików (który zapewnia usługę przechowywania i archiwizacji plików w celu zwolnienia pamięci w terminalach sieci), serwer programów użytkowych (który zapewnia usługę dostępu do drogich programów użytkowych terminalom, które rzadko używają tego typu programów). 5/6/03

service (communication and information systems) / service (systèmes d'information et de communication)

A set of functions offered to a user by an organization.

Note: In the context of communication and information systems, a service may also be offered by a system or other entity such as those of the NATO Open Systems Environment reference model and layers of the International Standards Organization (ISO) Open System Interconnection (OSI) model. 1/10/99

usługa (w systemach łączności i informatycznych)

Zestaw funkcji oferowanych użytkownikowi przez organizację.

Uwaga: W systemach łączności i informatycznych usługa może być także oferowana przez system lub inny obiekt, taki jak w modelu odniesienia Środowiska Systemów Otwartych NATO oraz warstwach modelu Współdziałania Systemów Otwartych (OSI) Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO). 3/4/03

serviceability / servibilité

Preferred term: *serviceability*.

dostępność usługi

Termin zalecany: *serviceability*.

service integrity / intégrité de service

The ability of a service, once obtained, to be provided without excessive impairments.

Note: For a telecommunication service this is characterized by the transmission performance of the system used. (IEC 50-191). See *Figure 4*. 24/1/97

integralność usługi

Właściwość usługi umożliwiająca jej świadczenie bez nadmiernego pogorszenia jej pierwotnej jakości.

Uwaga: W przypadku usługi telekomunikacyjnej charakteryzowana jest przez przepustowość zastosowanego systemu. *Patrz Rysunek 4*. 8/5/03

software development / développement de logiciels

The creation of new software to satisfy specified requirements. *Related term:* *software maintenance*. 16/4/93

rozwój oprogramowania

Tworzenie nowego oprogramowania w celu spełnienia specyficznych wymagań. *Termin związany:* *software maintenance*. 17/12/01

software engineering / ingénierie logicielle; génie logiciel

The systematic application of scientific and technological knowledge, methods and experience to the design, implementation, testing and documentation of software to optimize its production, support and quality. 24/1/97

inżynieria programowania

Systematyczne stosowanie wiedzy naukowej i technicznej, metod i doświadczenia do projektowania, wdrażania, badania i dokumentowania oprogramowania w celu optymalizacji jego wytwarzania, eksploatacji i jakości. 8/5/03

software maintenance / maintenance logicielle

An activity intended to retain software in, or restore it to, a state in which it can perform its required function. *Note:* It comprises corrective, adaptive, and perfective

obsługa techniczna oprogramowania

Działania podejmowane w celu utrzymania lub przywrócenia oprogramowania do stanu, w którym może spełniać wymagane funkcje.

software maintenance. *Related term: software development.* 6/3/92

Uwaga: Obejmuje naprawy, adaptację i usprawnianie oprogramowania. *Termin związany: software development.* 5/6/03

software management / gestion logicielle

The activities to control the execution of planning, operation, maintenance, support and decommissioning of software. 18/10/96

zarządzanie oprogramowaniem

Proces kierowania planowaniem, funkcjonowaniem, obsługą techniczną i likwidowaniem oprogramowania. 6/3/03

special purpose segment (SPS) / segment à usage spécial (SPS)

That part of the network domain, which offers a particular range of services to satisfy specific requirements for a selected community of users.

Notes:

1. It comprises communication resources with high survivability, high availability and relatively limited capacity.
2. It may provide communication services which are not operationally, technically or economically feasible for inclusion in the general purpose segment. *Related term: general purpose segment. See Figure 3.* 16/4/93

segment specjalnego przeznaczenia

Część domeny sieci, która oferuje szczególny zakres usług w celu zaspokojenia specyficznych wymagań wybranej grupy użytkowników.

Uwagi:

1. Obejmuje zasoby telekomunikacyjne o wysokiej żywotności, dostępności i stosunkowo ograniczonej przepustowości.
2. Może zapewnić usługi telekomunikacyjne, których włączenie do segmentów ogólnego przeznaczenia jest niemożliwe ze względów operacyjnych, technicznych lub ekonomicznych. *Termin związany: general purpose segment. Patrz Rysunek 3.* 9/10/03

special user service / service (utilisateur) spécial

A set of specific purpose functions offered to a selected community of users by an organization. *Related term: service.* 11/8/95

usługa specjalna

Zestaw funkcji określonego przeznaczenia oferowanych przez organizację wybranym użytkownikom. *Termin związany: service.* 3/4/03

standardization / normalisation

1. The activity of establishing, with regard to actual or potential problems, provisions for common and repeated use, aimed at the achievement of the optimum degree of order in a given context.

Notes:

1. In particular, the activity consists of the processes of formulating, issuing and implementing standards.
2. Important benefits of standardization are improvement of the suitability of products, processes and services for their intended purposes, prevention of barriers to trade and facilitation of technological cooperation. 20/7/93.

normalizacja

1. Działalność mająca na celu uzyskanie optymalnego, w danych okolicznościach, stopnia uporządkowania, w określonym zakresie, poprzez ustalanie postanowień przeznaczonych do powszechnego i wielokrotnego stosowania, dotyczących problemów istniejących lub możliwych do wystąpienia.

Uwagi:

1. Działalność ta polega w szczególności na opracowywaniu, publikowaniu i wdrażaniu norm.
2. Ważnymi korzyściami wynikającymi z normalizacji są poprawa przydatności wyrobów, procesów i usług do celów, którym mają one służyć, zapobieganie powstawaniu barier w handlu oraz ułatwienie współpracy technicznej. 3/4/03

standards profile / profil de norme

A set of standards selected for a specific purpose. 28/9/02

profil standardu

Ustanowienie standardów w określonym celu.

supplementary service / service supplémentaire

Any service provided by a network in addition to its basic service or services.

Note: A supplementary service cannot be offered to a user as a stand-alone service. 11/8/95

usługa dodatkowa

Dowolna usługa świadczona w sieci dodatkowo, oprócz usługi podstawowej.

Uwaga: Usługa dodatkowa nie może być oferowana użytkownikowi jako usługa autonomiczna. 3/4/03

survivability / survivabilité; capacité de survie

The ability of an entity to ensure the continuity of specified functions during and after exposure to

zdolność przetrwania, żywotność

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej kontynuowanie określonych funkcji w czasie narażenia

abnormal conditions.

Notes:

1. Abnormal conditions may be caused by an act of God or man-made hazards including sabotage, conventional or nuclear attack and electronic countermeasures.
2. The effects of abnormal conditions may be volatile or lasting; functional units could therefore be recoverable or repairable without being survivable. 20/7/93

switching / **commutation**

The process of temporarily associating functional units, transmission channels or telecommunication circuits for the purpose of providing a desired telecommunications facility.

Note: Examples of switching are circuit switching, message switching and packet switching. 7/1/94

switching system / **système de commutation**

A part of a communication system organized to temporarily associate functional units, transmission channels or telecommunication circuits for the purpose of providing a desired telecommunication facility.

Note: Examples of NATO-owned switching systems are IVSN and TARE. 7/1/94

system / **système**

An assembly of doctrines, methods, personnel, procedures, equipment or facilities organized to accomplish specific functions. 6/3/92

system architecture / **architecture de système**

The logical structure and operating principles of a system.

Note: The operating principles include those of services, functions and interface standards against performance required and constraints imposed.

Related term: *physical architecture.* 16/4/93

system control / **contrôle de système**

A function of system management for monitoring the status of the system and directing corrective action.

Related term: *system management.* 16/4/93

system integrity / **intégrité d'un système**

The degree to which wholeness or soundness of a system is maintained. 24/6/94

system management / **gestion de système**

The planning, employment and control of system resources and their utilization to achieve and maintain optimal system operation.

Notes:

1. System management activities are grouped into five functional areas, i.e. fault management, (financial) accounting management, configuration management, performance management and security management.

na nietypowe warunki oraz po ich ustaniu.

Uwagi:

1. Nietypowe warunki mogą być spowodowane przez siły natury lub przez człowieka, w tym sabotaż, atak konwencjonalny lub jądrowy oraz przeciwdziałanie radioelektroniczne.
2. Skutki nietypowych warunków mogą być trwałe lub przemijające. W związku z tym jednostki funkcjonalne bez zdolności przetrwania mogą być odzyskiwane lub naprawiane. 5/6/03

komutacja

Proces nietrwałego powiązania członów funkcjonalnych kanałów transmisyjnych lub łączy telekomunikacyjnych w celu świadczenia żądanej usługi telekomunikacyjnej.

Uwaga: Przykładami komutacji są komutacja łączy, komutacja wiadomości i komutacja pakietów. 8/5/03

system komutacyjny

Część systemu telekomunikacyjnego zorganizowana dla łączenia jednostek funkcjonalnych, kanałów transmisyjnych lub łączy telekomunikacyjnych w celu świadczenia pożądanego usługi telekomunikacyjnej.

Uwaga: Przykładami systemów komutacyjnych NATO są system komutacji łączy IVSN i system komutacji wiadomości TARE. 17/12/01

system

Zbiór zasad, metod, personelu, procedur, sprzętu i usług zorganizowany w celu wypełniania określonych funkcji. 17/12/01

architektura systemu

Logiczna struktura i zasady funkcjonowania systemu.

Uwaga: Do zasad funkcjonowania zalicza się również te usługi, funkcje i standardy adapterów międzysieciowych, które nie spełniają wymogów działania oraz które są narzucone. *Termin związany:* *physical architecture.* 17/12/01

sterowanie systemem

Funkcja zarządzania systemem w zakresie nadzorowania stanu systemu i kierowania działaniami korygującymi. *Termin związany:* *system management.* 5/6/03

integralność systemu

Stopień utrzymania kompletności systemu i poprawności jego funkcjonowania. 3/6/05

zarządzanie systemem

Planowanie, wykorzystanie i kontrola zasobów systemu w celu osiągnięcia i utrzymania optymalnego funkcjonowania systemu.

Uwagi:

1. Czynności zarządzania systemem są pogrupowane w pięciu obszarach funkcjonalnych: zarządzanie uszkodzeniami, zarządzanie finansowe, zarządzanie konfiguracją, zarządzanie działaniem i zarządzanie bezpieczeństwem.

2. The term "systems management" is related to the International Standards Organization (ISO) open systems interconnection (OSI) model; system(s) management when used in the context of a communication system or network is often called network management. 20/7/93

system monitoring / surveillance d'un système

Observing and recording selected activities within a system for analysis. *Related term: system control.* 20/7/93

systems interoperability / interoperabilite de systemes

The ability of systems to provide information and services to and accept information and services from other systems and to use the information and services so exchanged. 28/9/01

T

target architecture / architecture cible

In evolutionary acquisition, the architecture established for planning, design, implementation, operation and maintenance of a system in order to establish consistency and cohesion for the evolving system.

Note: The target architecture once defined, may be subject to adaptation during the evolution of the system. *Related term: evolutionary acquisition.* 5/4/96

target capability / capacité cible

In evolutionary acquisition, the overall capability to be achieved by the final system. *Related term: evolutionary acquisition.* 5/4/96

telecommunication network, telecommunication system (USA) / réseau de télécommunication

All the means of providing telecommunication services between a number of locations where equipment provides access to these services. 11/9/92

TEMPEST

The term referring to investigations and studies of compromising emanations and the measures taken to provide protection against them.

Notes:

1. Used in the context of TEMPEST tests, TEMPEST equipment, TEMPEST inspection, TEMPEST installation criteria, TEMPEST zoning, etc.
2. The term TEMPEST is an acronym for "TEMPorary Emanations and Spurious Transmission". 11/8/95

test bed / banc d'essai

An environment containing the hardware, firmware,

2. Termin „zarządzanie systemem” odnosi się do modelu ISO-OSI (*International Standards Organization - Open Systems Interconnection*). W odniesieniu do systemu telekomunikacyjnego lub sieci komputerowej często używa się terminu 'zarządzanie siecią' (*network management*). 17/12/01

monitorowanie systemu

Obserwacja i zapisywanie wybranych zdarzeń w obrębie systemu w celu ich analizy. *Termin związany: system control.* 5/6/03

interoperacyjność systemów, zdolność systemów do współdziałania

Właściwość systemów umożliwiająca im dostarczanie zasobów informacyjnych i usług do innych systemów oraz pobieranie zasobów informacyjnych i usług z innych systemów, a także wykorzystywanie tak pozyskanych informacji i usług. 8/5/03

architektura docelowa

W ewolucyjnym pozyskiwaniu systemu, architektura opracowana w celu planowania, projektowania, wdrażania, eksploatacji i utrzymania systemu, aby zapewnić zgodność i spójność rozwijanego systemu. *Uwaga:* Architektura docelowa po zdefiniowaniu, może ulegać adaptacji w trakcie rozwoju systemu. *Termin związany: evolutionary acquisition.* 8/5/03

możliwości docelowe

W ewolucyjnym pozyskiwaniu systemu, pełne możliwości systemu docelowego. *Termin związany: evolutionary acquisition.* 8/5/03

sieć telekomunikacyjna

Środki umożliwiające świadczenie usług telekomunikacyjnych między określoną liczbą miejsc, w których jest zapewniony dostęp do tych usług. 9/10/03

TEMPEST

Termin odnoszący się do badań i kontroli emisji ujawniających oraz przedsięwzięcia podejmowane w celu zapewnienia ochrony przed takimi emisjami.

Uwagi:

1. Termin stosowany jest w kontekście badań TEMPEST, urządzeń TEMPEST, kontroli TEMPEST, kryteriów instalacji TEMPEST, podziału na strefy TEMPEST itp.
2. Termin TEMPEST jest akronimem od „TEMPorary Emanations and Spurious Transmission” (chwilowe emisje i transmisje pasożytnicze). 3/4/03

środowisko badawcze, stanowisko badawcze

Środowisko zawierające sprzęt, oprogramowanie,

software, instrumentation tools, simulators and other support necessary for a representative testing and evaluation of a system or system element(s).

Notes:

1. The assembling of a working model, prototype or testbed for understanding, demonstrating and evaluating functional capabilities and associated performance, implementation potential and aspects of risk is often referred to as "prototyping".
2. Use of the term 'testbedding' is to be avoided.
16/4/93

timeliness / opportunité

The ability of an entity to come at the right time. *Note:* The term 'timeliness' is sometimes used incorrectly to mean 'responsiveness'. 24/6/94

topography / topographie

The specification and arrangement in physical locations of actual communication and information system components which implement the topology.
Related term: topology. 7/1/94

topology / topologie

The results of identifying generic communication and information system entities, their logical relationships and combining them into a logical structure to provide required capabilities. *Related terms: topography, system architecture and physical architecture. 7/1/94*

transmission / transmission

The transfer of information from one point to one or more other points by means of signals.

Notes:

1. Transmission can be effected directly or indirectly, with or without intermediate storage.
2. The use of the English word 'transmission' in the sense of 'emission' in radiocommunication is deprecated. 6/3/92

transmission medium / support de transmission

The physical support used to transfer signals.

Notes:

1. Examples of transmission media are: copper cable, coaxial cable, optical fibre, free space.
2. The term transmission medium is often used incorrectly to mean a means of transmission.
16/4/93

transmission system / système de transmission

The part of a communication system organized to accomplish the transfer of information from one point to one or more other points by means of signals.

przyrządy pomiarowe, symulatory oraz narzędzia pomocnicze i inne niezbędne do przeprowadzenia reprezentatywnego badania systemu lub jego elementu.

Uwagi:

1. Złożenie modelu roboczego, prototypu lub środowiska badawczego w celu sprawdzenia, zademonstrowania i oceny parametrów eksploatacyjnych wraz z towarzyszącym im potencjałem wdrożenia oraz elementami ryzyka jest często opisywane jako 'badania wstępne'.
2. Należy unikać używania terminu 'test bedding'.
5/6/03

terminowość działania

Właściwość jednostki funkcjonalnej umożliwiająca jej działanie we właściwym czasie.

Uwaga: Określenie 'terminowość działania' jest niekiedy niepoprawnie stosowane w znaczeniu 'zdolność reakcji'. 6/11/03

topografia

Wyszczególnienie i fizyczne rozmieszczenie składników rzeczywistego systemu telekomunikacyjnego i informatycznego tworzących topologię. *Termin związany: topology. 9/10/03*

topologia

Określenie zasadniczych elementów systemu telekomunikacyjnego i informatycznego, ich logicznych powiązań i połączenie ich w logiczną strukturę w celu osiągnięcia pożądanych właściwości. *Terminy związane: topography, system architecture physical architecture. 9/10/03*

transmisja

Przekazywanie informacji od jednego punktu do jednego lub większej liczby innych punktów za pomocą sygnałów.

Uwagi:

1. Transmisja może odbywać się bezpośrednio lub pośrednio, tzn. z pośrednim zapisem.
2. Nie zaleca się stosowania angielskiego słowa 'transmission' w tym znaczeniu, jakie ma słowo angielskie 'emission' w radiokomunikacji. 9/10/03

ośrodek transmisyjny

Ośrodek fizyczny wykorzystywany do przekazywania sygnałów.

Uwagi:

1. Przykładami ośrodków transmisyjnych są: kabel miedziany, kabel współosiowy, światłowód, otwarta przestrzeń.
2. Termin „ośrodek transmisyjny” jest często używany niewłaściwie do oznaczenia urządzenia transmisyjnego. 9/10/03

system transmisyjny

Część systemu łączności zorganizowana w celu przekazywania informacji z określonego punktu do jednego lub większej liczby punktów za pomocą

Note: Examples of NATO transmission systems are SATCOM, CIP-67 and NTTTS. See Figure 3. 7/1/94

sygnałów.

Uwaga: Przykładami systemów transmisyjnych NATO są: SATCOM, CIP 67 i NTTTS. Patrz Rysunek 3. 9/10/03

transportability / transportabilité

The ability of an entity to be moved by external means and to recover its availability at the new location.

Related terms: mobility and availability. 11/8/95

podatność transportowa

Właściwość obiektu umożliwiająca jego przemieszczanie środkami zewnętrznymi oraz przywrócenie możliwości jego użycia w nowym miejscu. *Terminy związane:* mobility, availability. 6/3/03

transport area / secteur transport

Preferred term: network domain.

Note: The term 'transport area' is not to be used. It is replaced by the term 'network domain'. 12/6/92

domena sieci

Termin zalecany: network domain.

Uwaga: Terminu 'transport area' nie należy używać. Został on zastąpiony terminem 'network domain'. 5/6/03

U

user / utilisateur; usager

Any person or any thing that uses the services of an organization.

Notes:

1. An organization, in the context of communication and information systems, may also be such a system or other entity such as those of the NATO Open Systems Environment reference model and the layers of the International Standards Organization (ISO) Open System Interconnection (OSI) reference model.
2. The term 'vital user' is often used to refer to a user associated with high priority requirements. See Figure 3. 18/10/96

użytkownik

Dowolna osoba lub inny podmiot, który korzysta z usług udostępnianych przez organizację.

Uwagi:

1. W kontekście systemów łączności i informatycznych organizacją może być również system lub inny obiekt, zgodny z modelem odniesienia Środowiska Systemów Otwartych NATO oraz warstwami modelu odniesienia Współdziałania Systemów Otwartych (OSI) Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO).
2. Termin 'ważny użytkownik' często odnosi się do użytkownika posiadającego priorytet. Patrz Rysunek 3. 3/4/03

user area / zone utilisateur

The geographical area where user terminals, user systems and other associated equipment are installed and operated.

Note: The term 'user area' is not synonymous with 'user domain'. *Related term:* user domain. See Figure 3. 11/9/92

obszar użytkownika

Obszar geograficzny, na którym są zainstalowane i działają terminale, systemy użytkowników i odpowiedni sprzęt.

Uwaga: Termin 'obszar użytkownika' nie jest synonimem 'domeny użytkownika'. *Termin związany:* user domain. Patrz Rysunek 3. 9/10/03

user domain / domaine utilisateur

The communication and information systems resources located in user areas and under user control.

Notes:

1. It comprises functions such as information processing, gateway and distribution, and services such as local teleservices, and, management and control other than network management and control. *Related term:* network control.
2. User domain and network domain are mutually exclusive terms. *Related term:* network domain and user area. See Figure 3. 16/4/93

domena użytkownika

Zasoby systemów telekomunikacyjnych i informatycznych zlokalizowane na obszarach użytkownika i pozostające pod jego kontrolą.

Uwaga:

1. Domena użytkownika obejmuje przetwarzanie i dystrybucję informacji, usługi telekomunikacyjne, zarządzanie i sterowanie inne niż zarządzanie i sterowanie siecią. *Termin związany:* network control.
2. Domena użytkownika i domena sieci są terminami, które się wzajemnie wykluczają. *Terminy związane:* network domain, user area. Patrz Rysunek 3. 9/10/03

user service / service utilisateur

usługa (w systemach łączności i informatycznych)

Preferred term: *service*.

Termin zalecany: *service*. 9/10/03

user system / système utilisateur

A number of associated user terminals and other devices which are interconnected to perform specific functions and having access to another system. *Note:* Examples of a user system are: telephone instruments interconnected by a private automatic branch exchange (PABX), a message handling system (MHS), personal computers interconnected by a local area network (LAN) and having access to another system. *Related term:* *communication system*. See *Figure 3*. 11/9/92

system użytkownika

Zbiór terminali użytkownika i innych urządzeń, które są połączone w celu realizacji specyficznych funkcji i posiadających dostęp do innego systemu. *Uwaga:* Przykładami systemów użytkownika są: urządzenia telefoniczne przyłączone przez automatyczną centralę telefoniczną (PABX), system obsługi wiadomości (MHS), komputery osobiste połączone w lokalną sieć komputerową (LAN) z dostępem do innego systemu. *Termin związany:* *communication system*. *Patrz Rysunek 3*. 9/10/03

(user) terminal / terminal (d'utilisateur)

An input or output unit by which a user has access to a communication system or an information system. *Note:* The unit may interface with another such unit through a direct connection or through a network. See *Figure 3*. 12/6/92

terminal (użytkownika)

Urządzenie wejścia-wyjścia, dzięki któremu użytkownik posiada dostęp do systemu łączności lub informatycznego. *Uwaga:* Urządzenie to może być połączone z innym urządzeniem bezpośrednio lub przez sieć. *Patrz Rysunek 3*. 9/10/03

V

validation / validation

The assessment of an entity to determine to what extent it meets the requirements of the user. *Note:* In evolutionary acquisition, validation may constitute a continual process throughout the system life cycle. 18/10/96

walidacja

Ocena obiektu w celu określenia stopnia spełniania wymagań użytkownika. *Uwaga:* W ewolucyjnym pozyskiwaniu systemu, walidacja może stanowić proces ciągły w trakcie okresu użytkowania systemu. 8/5/03

verification / vérification

An assessment of an entity to determine that it meets its specified requirements at a particular stage of its development. *Note:* In evolutionary acquisition, verification may constitute a continual process throughout the system life cycle. 18/10/96

weryfikacja

Ocena obiektu w celu określenia, czy spełnia właściwe wymagania na danym etapie jego rozwoju. *Uwaga:* W ewolucyjnym pozyskiwaniu systemu, weryfikacja może być procesem ciągłym w trakcie okresu użytkowania systemu. 8/5/03

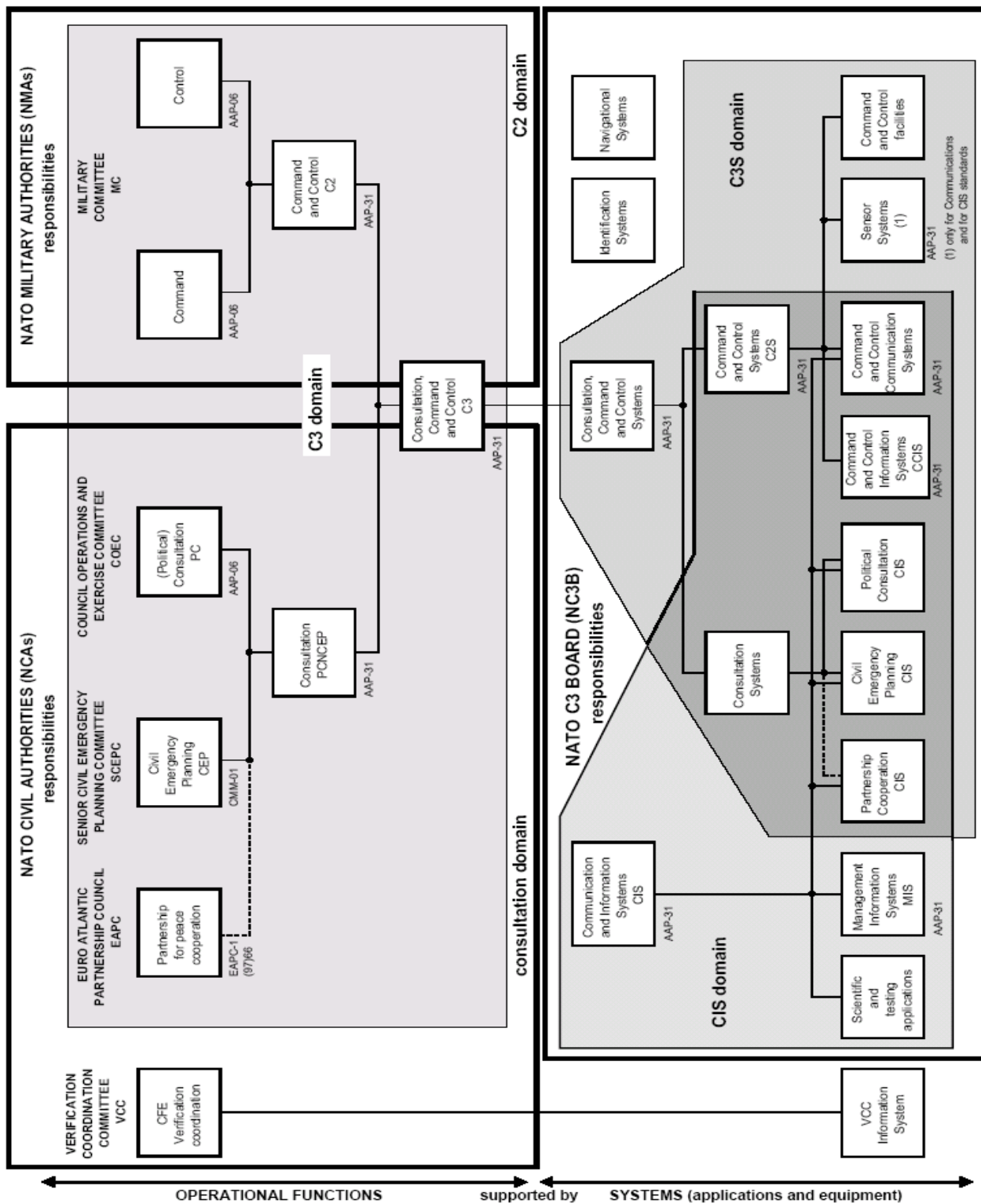

Figure 1 - THE NATO C3 AREAS OF RESPONSIBILITIES
 Rysunek 1 - OBSZARY ODPOWIEDZIALNOŚCI NATO C3

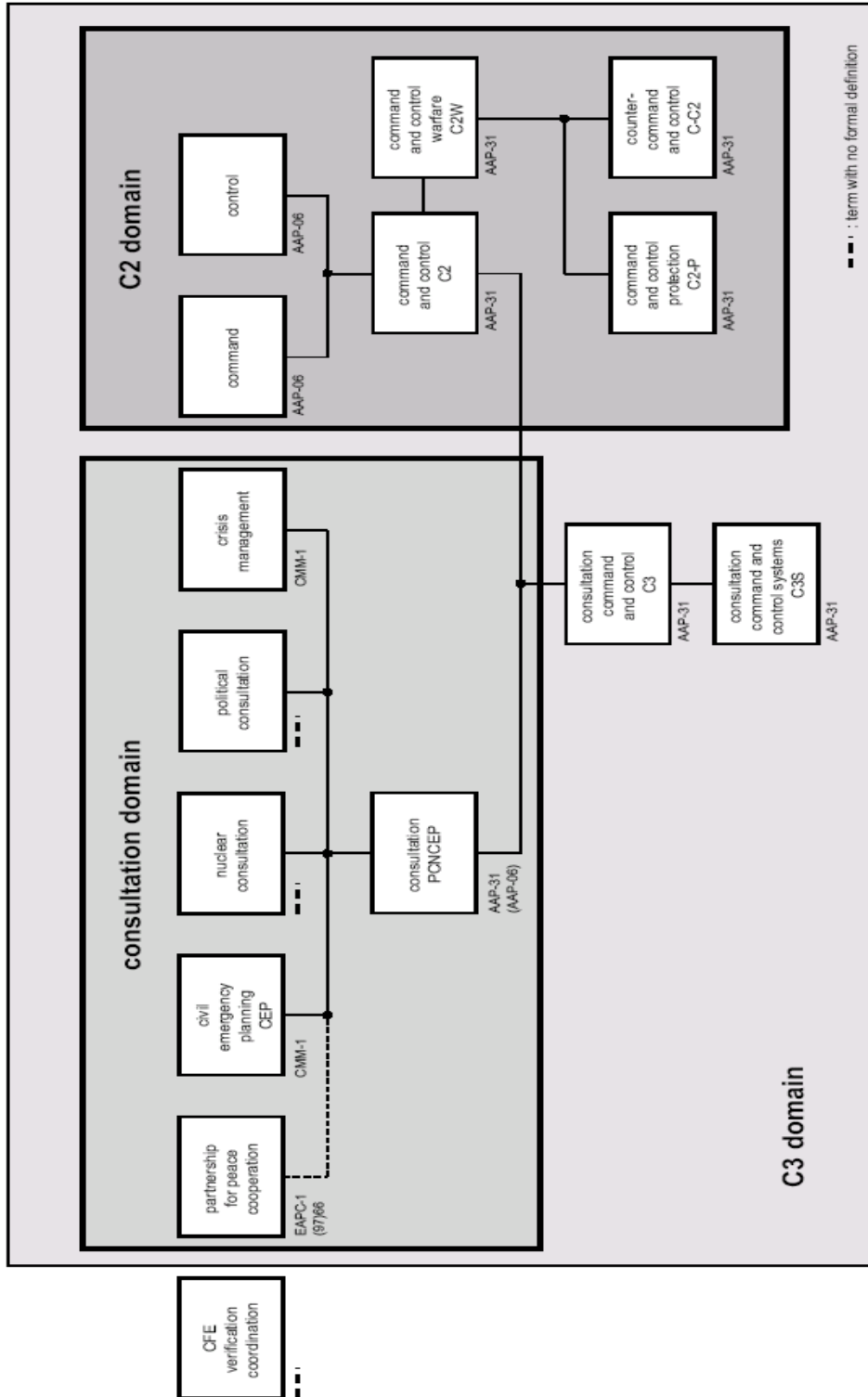

Figure 2 - THE CONCEPTUAL SEMANTIC MODEL FOR THE NATO C3 DOMAIN
 Rysunek 2 - WZORZEC POJĘCIOWY OBSZARÓW ZAINTERESOWANIA NATO C3

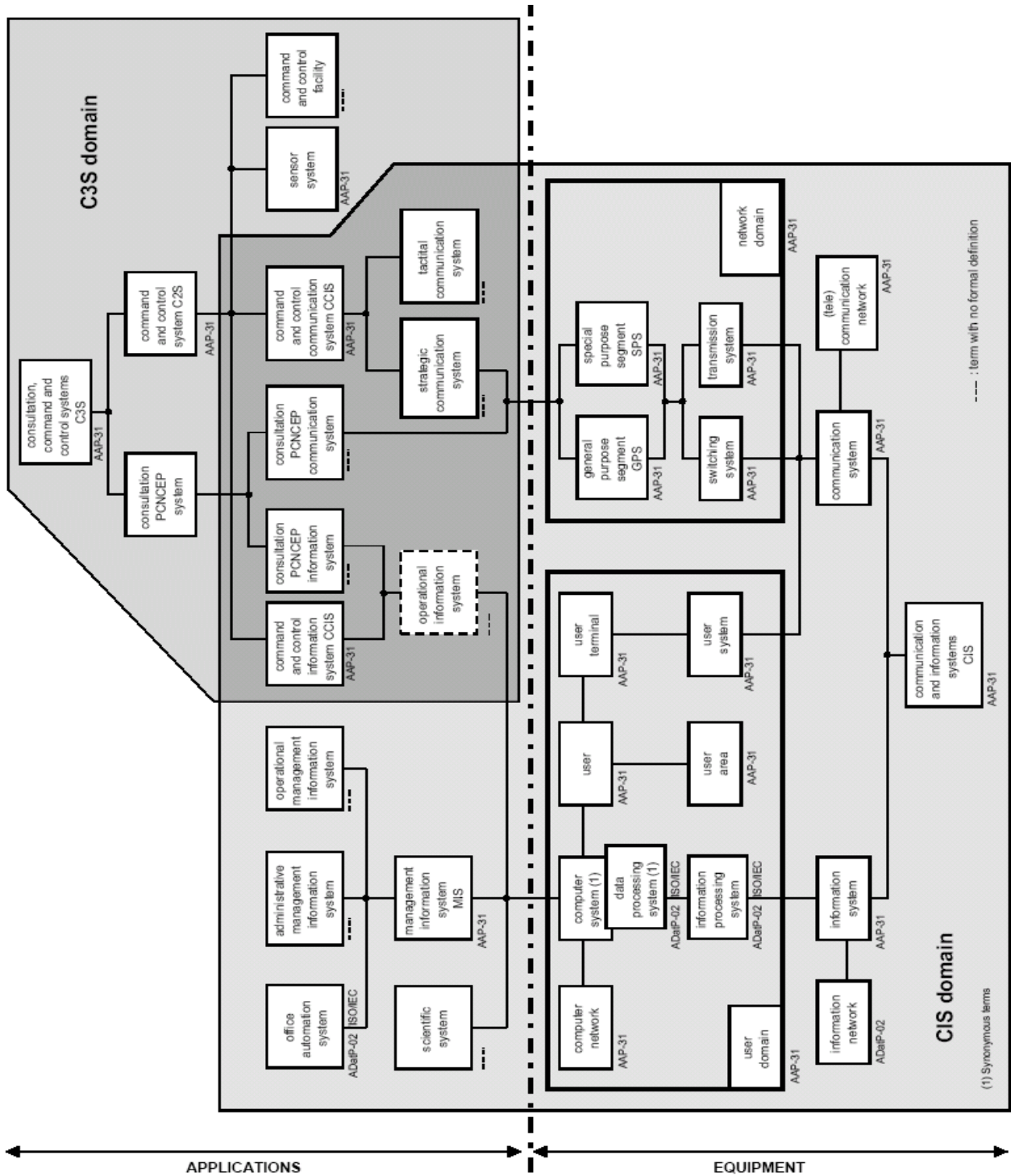

Figure 3 - THE CONCEPTUAL SEMANTIC MODEL FOR THE NATO C3 SYSTEMS AND COMMUNICATION AND INFORMATION SYSTEMS
Rysunek 3 - WZORZEC POJĘCIOWY SYSTEMU NATO C3 ORAZ SYSTEMU ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI

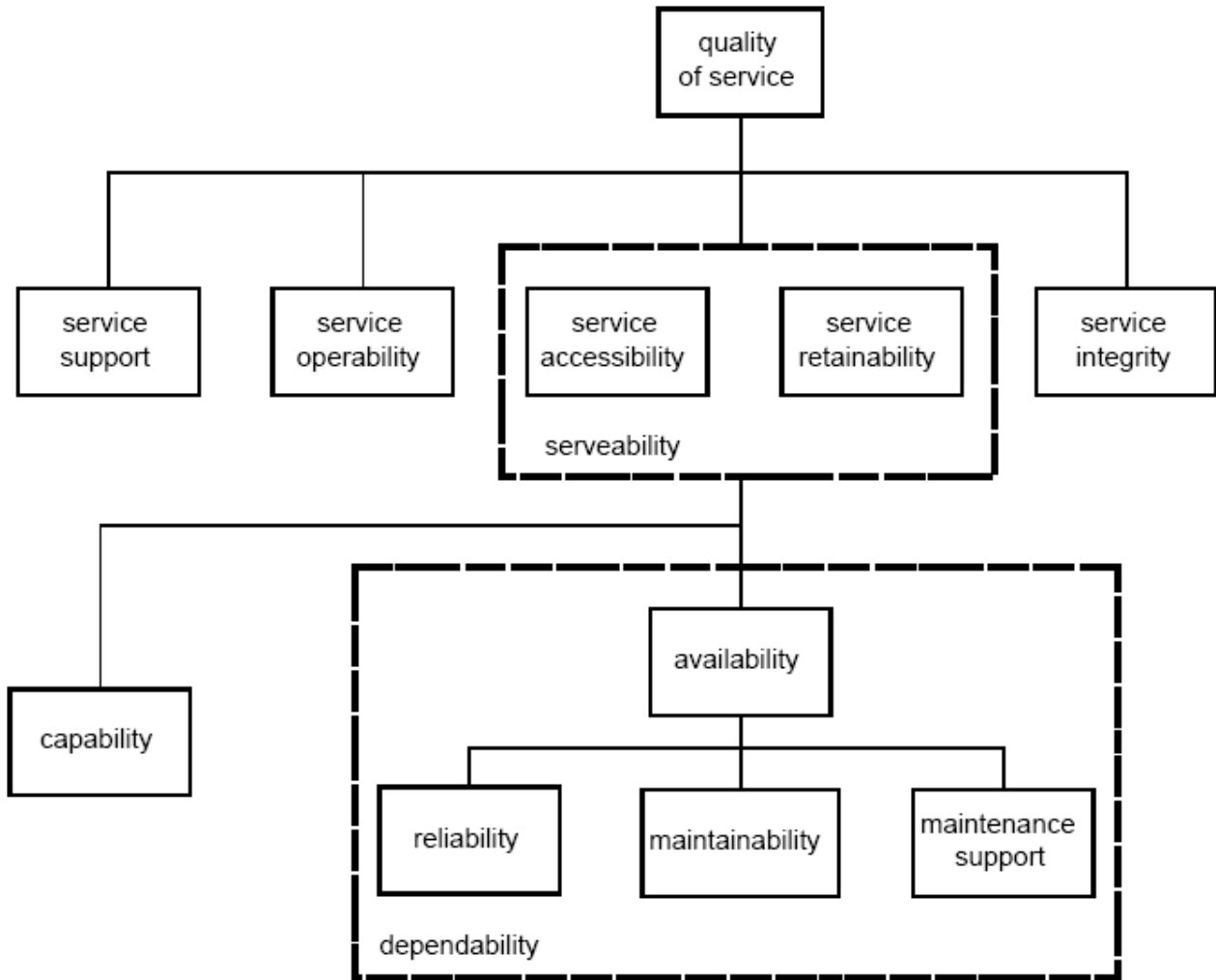

Figure 4 - QUALITY OF A SERVICE AND AN ITEM
Rysunek 4 - JAKOŚĆ USŁUGI I JAKOŚĆ WYROBU